

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Pred zgodovinsko važno odločitvijo

Slovenski narod bo 11. decembra glasoval, da se izvedejo široke narodne samouprave

Vlada Stojadinović - Korošec je jamstvo za to

Zato bomo glasovali za Stojadinovičevo listo

V Ljubljani, 9. grudnia 1938.

Veličasten prizor je v četrtek nudila Ljubljana in praznično razpoloženje, ki je vladalo tega dne v naši prestolnici, v tretji prestolnici Jugoslavije, kakor jo je nad vse znatno imenoval župan dr. Adlešić, se je čutilo po vsej slovenski domovini. Vsa Slovenija je bila s svojim srem 8. tega meseca v Ljubljani prisotna, stotisoči so poslušali govora predsednika vlade dr. Stojadinoviča in našega voditelja dr. Korošca po radiu, in radostno so zavalovale danes narodna čustva vsega slovenskega ljudstva, ko je slehera naš človek, pa tudi marsikateri dvomiljavec in omahljivec bral besede, ki jih je izpregovoril na shodu v »Unionu« prve politični predstavnik in krmar naše države. Ogrone množice slovenskih mož in fantov, žena in deklet, ki so tega zgodovinskega dne bile zbrane v Ljubljani, so jih slišale neposredno iz ust ministrskega predsednika. Ves naš narod jih je sprejel kot to, kar so bile, kot slovesno priznanje slovenstva, ki je dragocen in bistven ter enakopraven del jugoslovanske državne celote in narodne vzajemnosti ter sloge vseh Jugoslovancev, ki so to državo prostovoljno ustvarili kot svoj skupni dom. In zašumelo je v vsej množici, šlo je po vsej slovenski zemlji in poneslo te besede v sleherno

Avstro-Ogrsko in da se osnuje zedinjena država med seboj enakopravnih Srbov, Hrvatov in Slovencev — je ugovoril dr. Stojadinović; misel, da bodi ta država večno trdna zveza jugoslovanskih rodov, ki so prostovoljno združeni v skupnost, v kateri vsak kot samobiten faktor z vso svojo lastno narodno kulturo in ustvarjajočo narodno silo dopolnjuje drugega kot sebi enakovrednega in enakopravnega, je slovenska misel, ki izključuje vsako hegemonijo, vsako nasilje in protiprirodno izenačevanje ter potlačevanje. Ideja prirodne jugoslovanske vzajemnosti je vznikla med nami, kjer so ji bili glasniki in preroki Vodnik, Prešeren, Slomšek, Krek. To je pravo jugoslovansko, vse drugo je potvara. »Samo ponosen in zadovoljen Srb, Hrvat in Slovenec je pravi Jugoslovane, je vzklil naš predsednik vlade in obsodil ter ožigosil kot krive Jugoslovane one, ki so ukazali iz naših šolskih knjig iztrgati in uničiti Cankarjevo himno slovenstvu, našemu prelepemu jeziku in žlahtni omiki, podedovani od naših pradedov. In z največjim in upravičenim ponosom je mogel dr. Milan Stojadinović izjaviti, da je njegova vlada ustvarila Slovencev Akademijo znanosti in umetnosti ravno zato, da bo zagotovljen kulturni razvoj in napredek Slovencev in Slovenije v najvišji meri, kakor to zasluži narod, ki ima enako vrednost in enake pravice, kakor njegovi bratje, in ta Akademija, je dejal predsednik vlade, je skupni ponos in up vse Jugoslavije!

Kaj morejo na to odgovoriti oni večni nezadovoljenci, ki jim prav nobena stvar ni prav, ki v vsako besedo dvomijo, ki ničesar in nikomur ne verjamejo, ki jim je vsega premalo? Ali niso besede takega moža, kakor je dr. Stojadinović, ki se v polnem obsegu zaveda svoje odgovornosti na tako visokem in važnem položaju — odgovornosti, ki je ne nosi samo pred našo državo, ampak pred vsem svetom — popolnoma jasne? Izgovorjene v tesni zvezi in prijateljstvu ter sodelovanju z vo-

diteljem našega naroda, dr. Korošcem. Skrbno pretehtane, kakor so vse besede našega ministrskega predsednika. Ali smo imeli do danes predsednik vlade, ki bi bil tako odločno in določno ter nedvoumno in programatično izpovedal jugoslovanski državopolitični program v duhu Janeza Kreka, kakor je to storil M. Stojadinović? Ali je mogoče zahtevati več, nego povedo te z državniško modrostjo in obveznostjo izklesane besede, ki našemu narodu priznavajo njega edino vredno in dostojno mesto v jugoslovanski skupnosti — mesto, ki so ga nam z brutalno silo odkrali voditelji bivših režimov, ki bi sedaj na plečih dr. Mačka radi zopet splezali na krmilo naše države...

Predsednik vlade je s temi svojimi besedami označil temelj, na katerem gradi našo državo, da bi tudi Slovencev in Slovenijo bila dobra in prava mati. Vsa velika sredstva, ki smo jih dobili pod njegovo vladno, da bi se ustvarilo blagostanje našemu ljudstvu in da bi čim bolj napredovalo, izvirajo iz spoznanja, koliko pomenimo Slovenci za državo in koliko žrtev doprinasamo zanj, dočim so nas jugofašistične vlade zanemarjale, ker so nas prezirale kot nekaj manjvreden element v Jugoslaviji. Besede našega ministrskega predsednika pa so nam tudi jamstvo, da bomo Slovenci vpoštevani še bolj in da bomo dobili tisto široko narodno samoupravo, ki tvori eno poglavitnih točk stranke, ki ji je vodja dr. Milan Stojadinović. Vse dosedanje gospodarsko delo vlade, njena svobodoljubna smer v notranji upravi države in njene pobude za čim večjo politično in gospodarsko samodelavnost ljudstva so bile priprave v to smer. In ko vlada dobi tisto veliko večino, na katero po pravici zanesljivo upa, bo, oprta na ljudsko voljo in zaupanje, lahko kmalu uresničila tisto ureditev države na podlagi čim širše in globlje narodne samouprave, ki je po besedah dr. Milana Stojadinoviča edina prava sreda med

skupnostjo centralizma in skupnostjo sovjetizma, ki bi našo državo razdrobil, kakor jo centralizem oropa vsega samodejavnega narodnega življenja pod videzom slepive enotnosti nasilno in mehanično zvezanih delov. Imamo slovesno zagotovilo od dr. Milana Stojadinoviča in od našega narodnega voditelja dr. Korošca, ki je vselej izpolnil, kar je obljubil in kar je obvezno sprejel kot svojo narodno dolžnost ter upravičeno zahtevo vsega ljudstva.

Z govorom, ki je s svojo navdušeno iskrenostjo razplamtel vsa srca, je dr. Korošec zaključil največji narodni tabor, kar jih je kdaj doživela Slovenija. Kaj je vse vlada v treh letih naredila, da se Slovenija dvigne iz politične potlačnosti in gospodarskega mrtvila, to naše ljudstvo samo vidi in čuti v svoji poživljeni vsestranski delavnosti in gnetnem ter socialnem dvigu — kar bo še, to je povedal naš voditelj, in tudi to drži. Naš kmet, naš delavec, naš obrtnik in trgovec in naš uradnik bodo v še večji meri deležni sadov dela, ki je na programu Stojadinović-Korošec vlade, ki nam je zagotovila, in nam bo še bolj, notranji red, narodno slogo, kruh in delo ter častni mir in prijateljstvo s sosedi. Kaj pa nam more Slovencev prineseti dr. Maček, ki je odvisen od velehrvatskega nacionalizma, ali kakšen Zivković, ki ima za nas pripravljen še hušji bič ko preje, ali pa dr. Kramer, ki taji slovenski narod? Vlada dr. Stojadinoviča in dr. Korošca nam je prinesla osvoboditev od sovražnikov našega naroda in kulture, nam je priznala enakopravno mesto v državi in ustvarja temelje naše narodne samouprave. Ali bo kdo tako brezpameten, da bo to prodal za milost kakšnega dr. Mačka ali Zivkoviča ali pa dr. Topaloviča? Zato pojdejo vsi zavedni Slovenci 11. t. m. na volišče, da izrečejo svoje zaupanje in oddajo svoj glas za

dr. Stojadinoviča in dr. Korošca!

Zahvala predsednika vlade dr. Milana Stojadinoviča

Predsednik kr. vlade in predsednik Jugoslovanske radikalne zajednice g. dr. Milan Stojadinović je po ministru g. Mihi Kreku sporočil vsem, ki so pripomogli, da je manifestacijski shod JRZ v Ljubljani potekel tako mogočno, njegovo prisrčno zahvalo in priznanje. Po njegovi lastni izjavi je bil ljubljanski shod eden največjih v sedanjih volivni kampanji. Laskave izjave, ki smo jih slišali iz ust spremljevalcev g. predsednika, so nam v veliko zadoščenje, ter nam dajejo vso vero v uspeh našega dela. Zato bodo krajevni in akcijski odbori jutri z vsem naporom svojih sil ter z vsem navdušenjem pripravili zmagoto dr. Stojadinoviču in našem voditelju dr. Korošču.

slovensko hišo: da v tej državi Slovenci smo in ostanemo Slovenci, da nam ona ohranja in brani ter edina jamči naš narodni obstoj in nemoten razvoj, da v okrilju združene, slojne in močne Jugoslavije in jugoslovanske državljanske zavesti slovenski jezik, slovenski duh in znatni moreta rasti, se krepiti in izpopolnjevati do vrhunca ter tako trdneje in trdneje skovati skupaj tudi vse jugoslovansko v nepremagljivo celoto.

Besede predsednika vlade dr. Stojadinoviča so bile navezane na besede, ki jih je v svojem pozdravnem govoru ljubljanski župan izpregovoril na naslov bivših lažjugoslovanskih diktatorskih režimov, ki so slovenski narod pa vso državo vkovarili v še hušje verige, nego so jih Jugoslovani nosili pod turskim, avstrijskim in madžarskim suženjstvom. Te okove je razbil dr. Stojadinović, ko je v prijateljskem zavestnosti z dr. Korošcem in dr. Spahom po zaupanju kneza-namestnika, prince Pavla, prevzel vodstvo države na razvalinah, ki so jih zapustili lažjugoslovanski režimi Pribečević, Vilderjev, Kramerjev, Zivkovičev in Jevtičev. Osvobodil je tudi slovenski narod, ki so ga bili ti nasilniki obsodili na smrt kot narod, ki ni vreden jugoslovanstva, če se ne ukloni njihovi samovolji, če se ne odreče samemu sebi, svoji omiki in prirodi pa ne postane suženj njihove klikarske ideologije.

Na to so včeraj ti grobokopi pravo jugoslovanske ideje, ki se danes zopet vsiljujejo našemu ljudstvu, iz ust dr. Milana Stojadinoviča, največjega in najposobnejšega državnika srbske krvi, kar jih je imela in ima Jugoslavija, slišali odgovor. »Slovenija je dika in steber Jugoslavije, je vzklil naš državni vodja, poveljeval je »večno živo slovensko narodno zavest in slovensko kulturo, ki obenem ni pozabila skupnosti z jugoslovanskimi brati v drugih pokrajinah. In nasproti onim, ki so dvajset let skramotili svoje lastne rojake, češ da so nekak »tuj in s tujim duhom prepojen element« v Jugoslaviji, je dr. Stojadinović pribil zgodovinsko resnico in dejstvo, da so ravno Slovenci v Avstriji bili prvi, ki so spredali na dneveni red vprašanje jugoslovanskega zedinjenja — medtem ko so se tako zvani integralni Jugoslovani takrat plaho skrivali za rameni dr. Kreka, dr. Jegliča in dr. Korošca. Prvi in pravi ustvarjalec sodobne Jugoslavije je dr. Korošec, ki je sklical Narodno večje, da pretrga vse vezi z

Slovenski voditelj med trboveljskimi rudarji

„Sajaste Trbovlje bodo 11. decembra korakale s slov. narodom pod vodstvom dr. Korošca“

Trbovlje, 8. decembra.

Naše Trbovlje so znane širom naše domovine in tudi izven nje po svojih rudnikih, po sajasti dolini, po svojih posebnih ljudeh. V političnem oziru pa so znane še prav posebno od leta 1924 dalje, ko je padel kot žrtev orjunaškega terorja mlad naš delavec. V sedanjih volivni borbi smo imeli nešteto lepo uspešnih sestanov in zborovanj. Zelo veličasten je bil shod g. Ostojica zastopnika delavskega ministra g. Cvetkoviča, ki nam je pretelo nedeljo do vseh podrobnosti pripravevalno in nad vse dojemljivo dokazal delo vlade na socialnem polju.

Silno pa smo bili veseli, ko smo sprejeli poročilo, da bo obiskal naš narodni voditelj g. dr. Anton Korošec naše delavske Trbovlje. Kljub temu, da ni bilo časa za organizacijo udeležbe na Koroščevem shodu, vendar se je novica, da nas obišče notranji minister, naš slovenski voditelj — blekovi to razširila po vsej dolini. V prostorni Prosvetni dom in okoli njega se je nabralo na stotine in stotine delavstva, bilo jih je nad 3000, ki so našega narodnega voditelja spontano, z iskrenimi in glasnimi vzkljkanji sprejeli. Prostorna dvorana ni imela dovolj prostora za toliko množico rudarskega delavstva. Nameščen je bil zato zvočnik, da so tudi one stotine delavcev, ki so morali ostati zunaj, slišati tehtna izvajanja dr. Korošca.

Na kolodvoru so g. notranjega ministra sprejeli g. generalni ravnatelj trboveljske premogokopne družbe Skubec, ravnatelj rudnika g. Biskupsky, duhovni svetnik g. Gašparič, okrajni načelnik dr. Tekavčič, kandidat JRZ za laški okraj g. profesor Bitenc, poveljnik orožniške čete in drugi. Ko je dospel g. minister dr. Korošec do Prosvetnega doma in izstopil iz avtomobila, so ga pozdravili krajevni činitelji in dekleta v narodnih nošah, katera so mu dala šopek rdečih nageljnov. Med neprestanim klicanjem »Živijo!« je šel g. minister dr. Korošec s svojim spremstvom skozi špalir delavstva in šolskih otrok, ki so ga iskreno pozdravljali, na oder.

Zborovanje je začel g. Jesih in takoj dal besedo g. dr. Korošču, ki je v poldrugournem izčrpnem govoru obrazložil z njemu lastno izkušnostjo in spretnostjo, vse ono, kar je trboveljske rudarje zanimalo. G. dr. Korošec so rudarji neprestano prekinjali z odobravanjem in živijo klici, posebno takrat, ko je v ne-

koliko bolj domači govorci govoril o sebi in o nasprotnikih. Dalj časa se je v svojem govoru pomudil tudi pri delu vlade za slovenske stanovce, predvsem delavskega. Ljudje so besede narodnega voditelja kar požirali in je vsaka izgovorjena besedica bila sprejeta z prepričevalnostjo in radostjo. G. minister dr. Korošec je tudi omenil, kako je bilo takrat, ko je bil zadnjič pred mnogo leti v Trbovljah.

Rudarjem je predstavil delo in bodočnost JRZ in rudarskega kandidata prof. Bitenca, ki je tudi spregovoril nekaj besed.

Po zborovanju je šel minister v župnišče. Množica mu je ves čas vzkljkala. Ljudje so bili tako veseli obiska g. ministra dr. Korošca, da se niso hoteli raziti, temveč so čakali, da so mogli ponovno pozdraviti narodnega voditelja, ko se je odpeljal skozi množico ljudi na kolodvor.

Rudarji vemo, da je edino naše mesto pri narodu, in da bomo svoje želje, pravice in zahteve mogli uspešno uveljaviti le, če bomo združeni z narodovo celoto.

Zato bodo tudi sajaste Trbovlje 11. decembra korakale s slovenskim narodom pod vodstvom dr. Korošca!

Proti teroristom - brez rokavic

Namestnik na mačkovski socialistični Kramerjevi listi v Ljubljani je inženir g. Jože Rus. Ta gospod je menda že res izgubil vse živce in tudi vsako merilo za možno in nemožno. Le tako moremo razumeti njegovo grožnjo, ki jo je včeraj izrekel nekemu siromašnemu ljubljancu, kate- terega je hotel pridobiti za se. Dejal mu je:

»Vedite, da bomo mi po volitvah, ko zmagamo, nehali delati z rokavicami!«

Gospodu inženirju Rusu povemo to-le: Da znajo delati ti socialistično-fašistični ljudje brez rokavic, so dokazali že leta 1924 v Trbovljah s svojo Orjuno. Da dokazuje brez rokavic, so pokazali z nasilji ves čas Zivkovičevega in Jevtičevega režima. In to dokazujejo ter kažejo tudi te dni, ko s karabinkami in hudičevim oljem uganjajo teror. Slovenci že vemo, česa so ti ljudje sposobni. Vsega so sposobni, le kaj koristnega ves čas svojega vladanja niso znali narediti. Zmagali ne bodo, pač pa so se razgabili in povedali, kaj namerala- vajo.

Zato pa je danes čas javno povedati, da je konec tudi naših rokavic, ki smo jih vedno imeli na sebi. Sedaj bomo tudi mi brez rokavic nastopali, da zatremo teror, ki bi ga rada uganjala ta falirana politična gospoda nad slovenskim narodom!

Vsem mačkovskim priganjačem povemo: Na vaš teror bomo odlešali tudi mi odgovarjajo s silo! Nihče naj od danes ne pričakuje pardaona!

Slovenski fantje so zlomili mačkovski teror

Ljubljana, 9. dec.

Včeraj, na praznik zjutraj, je bil shod JRZ v St. Lovrencu na Dolenjskem. Mačkovi so se že ves teden pripravljali, da bodo šli ta shod razbiti. Ker se jim to ni posrečilo, so se poskrili s puškami in karabinkami v gozdu med Malo Loko in Čatežem ter streljali na avtomobil, ki je vozil naše ljudi na Čatež in dalje v Sv. Križ pri Litiji. Oddali so pet strelkov, ki pa nobeden, hvala Bogu, ni zadel. Takoj za tem avtomobilom se je pripeljal mesar iz Stične, pa so mačkovi streljali tudi nanj, ker so mislili, da se vozi kak človek JRZ. Lastnik avtomobila je pri prvem strelu, meneč da je pošla prevratka, izstopil iz avtomobila. Toda v tem hipu je začelo deževati nanj kamenje, tako da se je hitro skril nazaj v avtomobil in vozil dalje. Toda napadaleci so streljali in so preluknjali avtomobil. Ugotovljeno je, da so streljali s karabinkami.

Na istem Čatežu pa so mačkovi v noči od ne-

delje na ponedeljek napadli našega najboljšega agitatorja in mu sredi noči vrgli skozi okno v sobo okrog 2 kg kamenja. Včeraj so potem, ko se jim ni posrečilo, da bi koga spravili s tega sveta na Čatežu ali v St. Lovrencu, prišli na shod v vas Tihobolj, kjer je bil napovedan shod dr. Kulovca. Prišli so in razgrajali zunaj toliko časa, dokler jih niso domače ženske ozmerjale ter do- kler niso prišli domači orožniki in jih razpobili. Kdor ve, da so včeraj mačkovi napadli avto- bus naših fantov, ki je vozil iz Novega mesta skozi Trebnje, ter da so tam razbili avtomobilu šipe in polivali s žvepleno kislino (hudičevim oljem), temu je jasno, da je v slovensko mačkovstvo zašel or- junsko-boljševiški duh.

Kdor pa to ve, lahko tudi ve, kaj bi pomenila zmaga Mačkove liste bodisi v Sloveniji ali v vsej državi. Mimogrede omenjamo, da so mačkovi na včerajšnji praznik nastopili s puško v rokah tudi v občini Velika Dolina v brežiškem okraju.

Mačkovstvo posnema nekdanjo Orjuno, ki smo jo strli!
Tako bomo strli v nedeljo tudi mačkovski teror!

»Slovenija je dežela lepote, kulture in večno žive narodne zavesti. Tuji oblastniki v vseh stoletjih nikdar niso mogli potlačiti te slovenske narodne zavesti. Pod vladno mnogo močnejših oblastnikov in na križišču kulture premočnih narodov ste ohranili Slovenci svojo narodno zavest in zgradili svojo kulturo, ne da bi bili pri tem pozabili na misel skupnosti z jugoslovanskimi brati v drugih deželah.«

(Iz govora predsednika vlade dr. Stojadinovića na ljubljanskem shodu dne 8. decembra 1938.)

Dr. Trumbić in dr. Vladko Maček

»Hrvatski borac piše, da je pokojni dr. Ante Trumbić takoj po volivnem paktu g. dr. Mačka z g. Petrom Živkovićem in Jevtićem odklonil kandidaturu na Mačkovi listi v Zagrebu. Ko je bil pokojni dr. Trumbić že bolan, ga je obiskal tudi dr. Juraj Sutej in poskušal, da bi ga pripravi do tega, naj sprejme kandidaturu v Zagrebu, toda dr. Trumbić je to ponovno odklonil. Pokojni dr. Trumbić je razložil že to, ker mu je dr. Maček ponudil zagrebški mandat, čeprav je znano, da pri prejšnjih volitvah Mačkova lista ni dobila v Zagrebu niti enega mandata, pri teh volitvah pa je več kot gotovo, da HSS v Zagrebu ne bo dobila niti enega mandata zaradi splošne abstinence, na katero so se rešili dosedanj pri-staši dr. Mačka zaradi njegovega sodelovanja z g. Petrom Živkovićem in g. Jevtićem.

Slovenski delavec, prevdari!

Dve načeli sta, za kateri se delavstvo po vsem svetu bori in si ju stavlja kot svoj ideal: skupnost proletariata in demokracija. Pogledimo, kako in v koliko to dvojno načelo prihaja v poštev pri jutrajšnjih državnozborskih volitvah.

Prva značilnost sedanje volivnega boja je v tem, da so bili marksistični socialisti prvi, ki niti niso poskušali iskati kake skupne delavske volivne fronte, ker se jim ta teoretično sicer od marksistov zelo proslavlja stvar v praktičnem življenju zdi kaj malo pomembna. Marksistični socialisti so prvi izkočili iz fronte proletariata in se zvezali z najbolj buržujsko in kapitalistično politično skupino, to je s fašistično JNS in z njo napravili pogodbo, po kateri bodo socialisti oddali svoje glasove fašistom in fašisti marksistom. Najhuje so ob tem presenetljive marksističnem manevru obsedeli tako imenovani krščanski socialisti, katerih voditelji so že mnoga leta uživali vso moralno oporo rdečih socialistov, in ki so po svojih glasilih preločili mnogo črnila o pomenu, važnosti in veliki bodočnosti skupne proletarske fronte slovenskega delavstva. Socialisti so z dopadanjem poslali nauke voditeljev krščanskih socialistov, ker jim v nobenem pogledu ne morejo škodovati, sami pa so seveda imeli druge misli in nazore za bregom. Socialistom niti na misel ni prišlo, da bi kovali kako razredno proletarsko fronto v narodu, kakor so to delali krščanski socialisti v svojem glasilu, ampak so si poskakali ravno na nasprotnem koncu zavezništva in pobratima, o katerem mislijo, da jim more biti trenutno najbolj koristno.

Podobno kakor s socialisti je tudi s komunisti, ki se obsejajo v sedanjem volivnem boju na najrazličnejše opozicijske veličine in bodo s svojimi glasili, oddanimi za Mačkovo listo, pomagali spravi v skupščino ne morda kakega delavskega zastopnika, ampak razne Živkoviće, Banjanine, Kramerje in Jevtiće ter druge eksponente fašizma in velekapitala.

Tako je s proletarsko in razredno zavedno delavsko fronto pri sedanjih skupščinskih volitvah. Vsak resnično zaveden delavec lahko uvidi, da vodjem rdečega proletariata sploh ne gre za delavske koristi, ampak se eleherni med njimi prizadeva, kako bi se sebe s pomočjo kake mešanske stranke in nezavednega delavstva spravil za nekaj let na varno. Torej o kakem frontalnem nastopu razrednega delavstva pri sedanjih volitvah ne more biti govora. Tega tudi mi ne obljubujemo. Pač pa si dovolimo opozoriti ravno zavedno delavstvo, da imamo skupnost slovenskega delovnega ljudstva, ki se enodolno zbira okrog našega narodnega voditelja dr. A. Korošca. Slovenski narod je po veliki večini v njegovem taboru. In naš narod ni morda narod postopačev in rentnikov, ampak občestvo po velikanski večini marljivih in delovnih ljudi. Če slovenski delavec spada kam, potem je očitno njegovo mesto v sredi našega delovnega ljudstva, kjer mu ne bo potreba tvoriti nobenih razrednih front, ampak že sedaj tvori z narodom vred fronto poštenega dela. Tu je naravno mesto in prostor za vsakega slovenskega delavca, mnogo prej kakor pa na strani kapitalistične JNS, kamor ga marksistični prvaki pohajajo kot brezumno pripravo, ki bo krahirani politični klikli služila le kot volivni material.

Drugi ideal delavstva je demokracija. — Naše narodno-politično gibanje je stalo vedno na počelu demokracije in njegovo glasilu »Slovenec« je vedno izpovedoval načela demokracije, jih zagovarjal in izpolnil. Zagovarjali smo demokracijo ne le zaradi tega, ker jo smatramo za zelo primerno obliko vladavine, ampak tudi zato, ker je demokracija za male narode edina rešitev in edina pot, ki jih vodi do enakopravnosti z večjimi in močnejšimi narodi. Ves naš narodni dvig in razmah narodnih sil ima svoje korenine v demokraciji.

Danes niso po svetu taki časi, da bi bili demokraciji miselnosti naklonjeni. Pogledmo čez naše državne meje na vzhod ali zapad, na sever ali jug — kje je kaka demokracijska vladavina? Izobražen delavec si bo sam znal dati odgovor. In Francija, toliko proslavljena francoska demo-

Belgrad, 9. dec. TG. Pred belgradskimi industriji sta govorila danes predsednik ministrskega sveta dr. Milan Stojadinović in kandidat na listi JRZ za Belgrad-Pančevo-Zemun, belgradski industrijec g. Vlada Ilić. Pred nabito polno dvorano je kot prvi nastopil belgradski župan g. Vlada Ilić.

Nato je stopil na govorniški oder predsednik vlade dr. Stojadinović, ki je imel naslednji govor:

»Dragi bratje in prijatelji! Če bi belgradski gospodarstveniki ne storili doslej nič drugega kakor to, da so organizirali in ustvarili lepo sejmšče, bi bilo že samo to dovolj, da zasluži največje priznanje. Mi gremo na volitve in belgradski gospodarstveniki so nam že dali svoj glas. Bratje, če se ozremo 24 let nazaj, se moramo spomniti, da je nad to državo, nad tem sejmščem vladala pokojna avstro-ogrska monarhija. Toda ti časi so minili. Mi jih počasi pozabljamo pred likom velike in močne Jugoslavije, katere meje se nahajajo ne samo na obalah Save in Donave, temveč tudi od Djevdjelije do Maribora.

Naša država je bogata in lepa, je zdrava in močna. Njena sila se je pokazala v zadnji zunanje-politični krizi; ko se je spet ustvarjal zemljepisni osrednji Evrope, je Jugoslavija ostala čvrsta, ostala takšna, kakršna je bila. (Burno odobravanje.) Mir na mejah, mir v časti in dostojanstvu, ker mi nismo nobenega izdali niti ogoljufali. Mi nismo zapustili svojega dela. Vojski smo šli iz svojih vojašnic. Matere niso skrbale za svoje otroke. Meseca septembra je Jugoslavija dobila veliko diplomatsko bitko. (Odobravanje.) Septembra meseca je Jugoslavija dobila veliko diplomatsko bitko, ki je po posledicah večja od zmage naše armade.

Naš program

Mi smo pred volitvami. Datum 11. decembra je eden onih datumov, ki bo ostal v narodni zgodovini. Jugoslovanski narod, ki je pred nekaj meseci zmagal v zunanji politiki, ali naj ta naš na-

kracija? Mar nismo ravno te dni čitali, da neizprosno rde na čelo delavci in uradniki, ki so pred nekaj dnevi štrajkali kljub svarilni vlade. Torej niti Francija ne priznava več delavstvu in uslužbenstvu štrajkovne pravice, tiste pravice, ki spada med temeljna načela demokracije.

In tako je bilo v naši državi pod Živkovićevo diktaturo, tega delavstvo menda še ni pozabilo. Tudi takrat delavci ni smeli in ni mogli štrajkati. Tudi v komunistični Rusiji ne poznajo štrajka, kajti ni večjih teroristov, kakor so komunisti, če dobe oblast v roke. Ze sedanja politična praksa Mačkovega seljaškega gibanja tudi zgovorno kaže, da mu je demokracija tuja, oziroma da zahteva evobodo le zase, a vsakemu drugemu, če se ne ukloni terorju, razbije glavo. Vprašamo zavedno slovensko delavstvo: Kaj si obeta od tega, da ga njegovi rdeči voditelji ženejo v Mačkovo-Zivkovićevo tabor? Neskončna naivnost je, če kdo misli, da bi ljudje te vrste kdaj bili pripravljeni demokratično vladati, ko bi dobili oblast. Ze so pokazali, kaj znajo in kako znajo z nasiljem dušiti narodovo voljo. Zavedno delavstvo se bo pa tudi spomnilo, koliko je štrajkalo pod sedanjim režimom, oziroma pod notranjo politično upravo ministra dr. Antona Korošca, ki ni v krvi dušil delavskih štrajkov, ampak je pustil, da si je delavstvo izvojevalo v borbi s kapitalom boljše življenjske pogoje. Kot ljudska stranka se vedno stojimo tudi v sedanjih razmerah na demokratičnem načelu in so se naši vodilni politični moške tudi ves čas pošteno trudili, da vsem etanovom, torej tudi delavcem omogočijo lepše življenje. To mora vsakdo priznati. Prav tako bo vsak tujec, ki pride k nam, in domačin, ki je razgledan po svetu, odkrito priznal, da je treba daleč daleč po svetu iskati države, v kateri bi bila tolikšna državljanska svoboda, kot je v Jugoslaviji pod sedanjim režimom. Vpijejo proti sedanji vladi le tisti, kateri bi za sebe hoteli izjemo, tisti, ki jih boli, da veljajo zakoni za vse enako in ne le za njih politične nasprotnike.

Vsak slovenski delavec, ki je izobražen in ki stvarno presoja razmere po svetu in pri nas v državi, bo objektivno in odkrito priznal, da delavstvo nima prav nobenega interesa, da bi sedanji režim padel. Interes na tem imajo kvečjemu razni strokovni tajniki in demagogi. Toda ne le interes ima slovenski delavec, da sedanja vlada ostane, ampak celo da dolgo ostane in se še bolj okrepi. Pomislimo na obširen delovni program sedanje vlade, pomislimo, da je politična stalnost sedanje vlade prinesla zaupanje v gospodarsko in dala pobudo za najširšo gospodarsko delavnost. Od vsega tega ima zopet delavstvo največje koristi.

Zavedno slovensko delavstvo naj torej dobro presoja to, kar je v njegovo korist in ne morda v korist polomljeni JNS, v katero naročijo ga ženejo socialistični vodje, ali v korist hrvatskega kmečkega voditelja Mačka. Slovenski delavec naj ne naseda raznim avanturističnim ideologijam, ampak naj v miru preudari, kje je njegovo mesto in bodočnost. Mi pravimo: Korist našega naroda in njegova bodočnost je tudi korist in bodočnost slovenskega delavca. Krasen sprejem našega narodnega voditelja dr. Antona Korošca v Trbovljah in njegov mogočen shod sredi rudarskega revirja je zgovoren dokaz, da zelo mnogo slovenskih delavcev prav tako misli. Dne 11. decembra bi sedanja vlada zmagala tudi brez glasov slovenskih delavcev. Zmagal bi tudi dr. Korošec. Toda Slovenci bomo lepše pokazali svojo narodno skupnost, ako se vsi strmo okrog svojega voditelja. Slovensko delavstvo bo ob strani bodočih narodnih zastopnikov gotovo deležno večje pozornosti, ako se jutrišnji dan v celoti pridruži veliki naši slovenski narodni armadi in z njo vred pomaga izvojevati veliko volivno zmago na listi dr. Milana Stojadinovića. Zato vabimo vse slovensko delavstvo, da se jutri pridruži slovenskemu narodu in izkaže svoje zaupanje našemu narodnemu voditelju dr. Korošču in kandidatom, ki jih on priporoča.

»Državo branimo!«

Dr. Stojadinović govori industriji in obrti Jugoslavije

rod pade sedaj ob plebiscitu, ki se imenuje volitve v skupščino. Ali veste, za kaj gre pri bližnjih volitvah? Gre za zmago ideje, oziroma za zmago ali propast gotovega programa. Kakšne programe so doslej imeli? Vi gospodarstveniki ste z vašimi gospodarskimi vprašanji tako zavzeti, da večkrat nimate časa, da se bavite s političnimi vprašanji. Dovolite mi, da ne govorim danes pred vami niti kot politik niti kot strankarski človek, temveč kot profesor naše narodne zgodovine. Omenil sem program. Prvič naj se vprašamo, kakšen je naš program, program moje liste. Rečem vam, ta program je kratek in jaseen: en kralj, ena država, blagostanje na znotraj, mir na naših mejah. (Burno odobravanje.) Kakšen program pa imajo naši politični nasprotniki? (Fuj! Doli z njimi!) O njihovem programu, bratje, sploh ni mogoče govoriti.

Mačkova kletka

Jaz sem bil, bratje, včeraj na veličastnem zborovanju v Ljubljani. (Živijo Slovenci!) Na tem zborovanju je naš odlični prijatelj g. dr. Anton Korošec (Živijo dr. Korošec! Burno odobravanje se dolgo ni pogoje.) zelo slikovito predstavil program naših političnih nasprotnikov. Primerjal ga je s kletko, v kateri so razni ptički. Gospod Maček, (Dol z njimi!), je rekel dr. Korošec, gospod Maček (dolgotrajni burni protesti, ki se nikakor niso pogoje), čeprav je dr. Stojadinović skušal nekajkrat govoriti, je pri besedi dr. Maček ponovno završalo v dvorani), gospod Maček nosi svojo kletko. In v tej kletki nekatere ptice pojejo, druge kriče, tretje cvikajo. One se razumejo na Mačkovo muziko, ki je med temi pticami in pticarji. Najbolj se čuje glas gospoda, nočem imenovati njegovo ime, ker boste preveč vpili: dol z njim. Gospodje, kaj hoče prav za prav ta gospod? Njegov program, ki predvideva njegov sporazum z združenjo opozicijo, predstavlja ukinitev današnje ustave, predvideva volitve za konstituantno in novo ustavo, ki še sploh ni določena. A temelji vsega njihovega dela je federativna ureditev Jugoslavije. In to je ono, kar ti gospodje nazivajo »rešitev hrvatskega vprašanja«. Čujte, bratje, vi, ki ste se vojskovali, se sigurno spominjate manifesta kralja Aleksandra v Nišu. Spominjate se dela kr. vlade, ko smo mi Srbi rekli, da je cilj naše vojske osvoboditev in ožvilenje vseh naših rodni bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Čujte, bratje, mi smo tedaj reševali hrvatsko vprašanje. Ali nismo ga postavili v obliki, da svoje življenje in življenje naših bratov in naših otrok dajemo za svobodo ne samo Srbov, temveč tudi Hrvatov. Tako smo mi rešili hrvatsko vprašanje leta 1914. Bratje, vojna je bila krvava. Trajala je polna štiri leta. Srbija je v tem času izgubila poldrug milijon svojih prebivalcev. Butale so na nas granate, tolkle so nas puške, bombardirala so vrzala letala, uničevale so nas bolezni in razne epidemije, ko smo bili internirani v avstrijskih in madžarskih taboriščih. Mi smo izgubili državo, pa smo še vedno verjeli v svobodo, verjeli v zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Nato govori dr. Stojadinović o krškici deklaraciji leta 1917, o narodnem svetu v Zagrebu leta 1918, in preide na pokojnega Stjepana Radića, ki je v imenu HSS priznal takšno politično stanje, kot je, po vidovdanskim ustavi z dinastijo Karađorđevićem na čelu. Stjepan Radić je prišel osebno tudi v Belgrad in je dejal: »Imamo svojo domovino. Če jo kdo napade, jo bomo vsi branili.«

Tako Radić... — a kako Maček...

Kako pa danes govori dr. Maček. Maček je bil letos v Belgradu. Zelo smo bili vlnjeni napram njemu. Trudili smo se, da potuje s posebnim vlakom iz Zagreba v Belgrad. Zagotovili smo njegovo varnost. Ponudili smo mu tudi, naj priredi zborovanje v Belgradu ali poleg Belgrada, kar je oprežno odklonil, ker se je bal, da se njegovo zborovanje ne bi končalo tako, kot se je zborovanje opozicije pred tremi dnevi. Vidite, bratje, Maček je bil v Belgradu, toda ni imel niti ene lepe besede za Belgrad, niti ene lepe besede ni imel za Srbe, niti ene lepe besede za Jugoslavijo sploh (Dol z njimi!) Tega dne beseda kralj in beseda Jugoslavija v Belgradu ni bila nikdar omenjena. Ni smatral tedaj za potrebno, da obišče Oplenac ali vsaj Avalo. Toda kaj je rekel na konferenci svojih pri-

Opozorilo zaupnikom »Slovenca«!

Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da naši nasprotniki nameravajo preprečiti, da bi »Slovenec« v nedeljo, 11. t. m., ne prišel v roke ljudstvu. S tem bi radi zbegali ljudi, ki bi jim potem radi natvezili, da »Slovenec« sploh ni izšel, da sta se dr. Korošec in dr. Stojadinović skregala, da je nekje nastala revolucija itd.

Ukronili smo že vse potrebno, da bo prevoz naše nedeljske izdaje na ljubljansko postajo nemoten. Zato matkoveci sedaj nameravajo preprečiti, da bi »Slovenec« na posameznih postajah in poštah ne prišel v roke našim ljudem. Ta zarotniška organizacija je razpletana precej na daleč, tudi na Stajersko.

Zato opozarjamo vse naše zaupnike, ki prihajajo na postajo po »Slovenca«, da ga potem razdele, naj v nedeljo zjutraj pridejo dobro pripravljeni in s stražami, da bodo nameni nasprotnikov povsod izpodleteli! Z vso odločnostjo nastopite, ker je ta brezvestni teror treba zadušiti! Naših zaupnikov stvar je, da bo to korenito opravljeno!

stave ali združene opozicije. Dejal je, da se ne bo boril za našo državo, če bi bilo to potrebno. (»Fuj!«) Vidite, sreča je za to našo državo, da je za časa njenega ustvarjanja nosil dr. Maček uniformo avstrijskega častnika, kot vam je znano iz nekega letaka, ki sta ga pri preteklih volitvah izdala njegova današnja sotrudnika Živković in Jevtić. Nam je zunanje-politični mir za dolgo dobo varovan. Toda če bi bilo potrebno stopiti v borbo, potem bomo branili vsako stopinjo hrvatske zemlje s svojo krvjo. Vidite, gospodje, ta gospod pa se noče boriti za to državo. On ne dovoli, da se izobesijo 1. decembra državne zastave. On ne prizna one ustave, ki jo je priznaval in priznal sam pokojni Stjepan Radić. Pri vsem tem pa je še vendar nekaj naših žalostnih Srbov, ki so se združili s tem Mačkom s ciljem, da rušijo. Vi veste, gospodje, gospodarstveniki, realni ljudje. Ne bom vam več govoril o dr. Mačku.

Vlada ljudske fronte?

Sa pa pri nas tudi ljudje, ki govorijo o vladi ljudske fronte. Mislim, da oni sedaj ne mislijo mnogo o tem, da so ljudske fronte že pozabljene. Vprašam vas, kako bi izgledala naša država, če bi jo na primer vodila vlada ljudske fronte, socialistov in komunistov toliko časa, kolikor vodimo državo mi. Nekateri kavarniški politiki so tudi izjavljali pred katastrofo češkoslovaške republike, kako pametno politiko vodi, ko se naslanja na Francijo in sovjetsko Rusijo, na slovenske brate. Neki prijatelj je rekel: »Ruski narod je naš prijatelj, ruski komunisti pa niso in nam ne bodo nikdar prijatelji.« Glede ureditve češkoslovaške države lahko rečem samo tole: »Vsak narod je kovač svoje sreče in vsak narod upravlja s svojo usodo, kot misli, da je najbolje in kot najbolje zna. Želimo bratem češkoslovaškemu narodu najlepšo bodočnost. To pa lahko rečem na tem mestu, da svoji državi nikdar ne želim usode ČSR.

Državo varujmo

V hrvatskem vprašanju se moramo držati določene črte, in ta črta je znana: državo moramo varovati.

Gospodje, pred volitvami smo. Moja lista za Belgrad ni strankarska, čeprav je stranka disciplinirana, je stranka zvesta svojemu šefu. Toda Belgrad je prestolnica Jugoslavije. Zelen sem, da bo moja lista v Belgradu elitna lista, ki naj predstavlja cele vrste našega ljudstva. In zato sem vzel na našo listo enega izmed najboljših belgradskih obrtnikov, belgradskega župana Vlado Ilića, ki ne bo samo predstavnik belgradske industrije, temveč predstavnik industrije vse naše države. To je stari in častiljivi obrtnik, ki mi bo opora pri izpolnitvi obljub, danim obrtnikom glede njihovega zavarovanja in dela. Na naši listi je predstavnik trgovine. Na naši listi je predstavnik delavstva, ki bo simbol naših naporov za siromašne in revne sloje po vsej Hrvatski. Na naši listi je predstavnik bojevnikov, predstavnik onih, ki so to državo ustvarili in bodo zaradi tega najbolj vedeli, kako se mora ta država varovati. To je naša lista za bližnje volitve!

Delavci in kmetje, 11. decembra se spomnite umorjenega rudarja Fakina! Umorila ga je tista Orjuna, ki se njeni ostanki danes obličijo v kožuh mačkovstva!

Orjuna na Mirni v drugih uniformah nagnana

Mirna, 9. decembra.

Čeprav je duševni oče orjune že dalje časa odsoten iz Mirne, so se vendar 8. t. m. ponoči dogodila nasilja nad našimi ljudmi. Po sijajno uspešnih shodih na Mirni in v Tihoboju so naši fantje in dekleta v svojem navdušenju manifestirali za slovenskega voditelja in našega kandidata dr. Kulovec. Nasprotniki so v svoji jezi in obupu začeli metati kamenje nanje ter dejanski napadali. Razbili so celo šipe na hišah nekaterih mirnih vaščanov. Razume se, da tudi naši niso mogli mirovati ter so jih s primernimi ukrepi nagnali. Pred leti so nastopale kot pretepaška banda črne orjunske uniforme, katere so sedaj zlezi v danem slučaju prelevile pri nas v drugačne, ki se izrabljajo v tako nizkotne namene. Med napadaleci so bili skoraj sami člani organizacije, ki se šteje med vitečke. Celotni slučaj pa dovolj jasno kaže, da na Mirni še niso prenehale teroristične orjunske metode. Obžalujemo pa samo to, da javnih organov nikjer ni bilo. Prepričani smo, da bomo 11. decembra s sijajno zmago razbili še zadnje ostanke orjunskega gnezda na Mirni.

Vlada mora varovati ljudstvo bede

Zagrebski »Dom« citira stavek iz govora pokojnega Stefana Radića, ki ga je imel na zadnji seji hrvatskega sabora dne 29. oktobra 1918. Pokojni Radić je rekel: »Ze Konfucij, prvi filozof in pesnik, je rekel, da pomeni beseda vladati, storiti to, da ljudstvo nikjer in nikdar ne bo lačno, da bo ljudstvo zadovoljno. Vladati pomeni torej v prvi vrsti varovati narod bede.«

Nominalni naslednik pok. Stefana Radića, g. dr. Vladko Maček, se more pohvaliti pred senco svojega pok. voditelja, da danes Hrvatje v resnici ne gladujejo in da so v vsakem oziru obvarovani

bede. Samo to je res, da to ni zasluga g. dr. Vl. Mačka, temveč vlade g. dr. Milana Stojadinovića, kateri se je posreželo in ki se ji še danes posrečuje, da vse jugoslovansko ljudstvo in potemtakem tudi Hrvati niso lačni in da so obvarovani vsake bede.

Osebnosti

Belgrad, 9. decembra. m. Pri ravnanju državnih železnic v Ljubljani je upokojen Ivan Vurincer, višji kontrolor 6. skup., Perk Josip, višji kontrolor 6. skup.; premeščen je Usmar Dragotin, pisarniški starešina 6. skup. na generalnem konzulatu na Reki v zunanje ministrstvo. Postavljen je za zdravstvenega svetnika pri okrajnem načelnstvu v Dolnji Lendavi dr. Danilo Lipnjak. Postavljen je za primarnega zdravnika splošne bolnišnice v Ljubljani dr. Merčun Ludvik; za višjega pristava doma narodnega zdravlja v Trzinu je postavljen v 6. skup. dr. Peklar; za zdravstvenega višjega pristava doma narodnega zdravlja v Murski Soboti je postavljen v 6. skup. dr. Pecan Josip; za asistenta državne bolnišnice v Skopju je postavljen v 7. skup. dr. Hudak, sanitetni kapetan v rezervi; sprejeta je ostavka na državno službo ravnatelja državnega rudnika v Zenici inž. Sinkovca Ferdinanda in inž. Drezana Franca, rudniškega svetnika 6. skup.

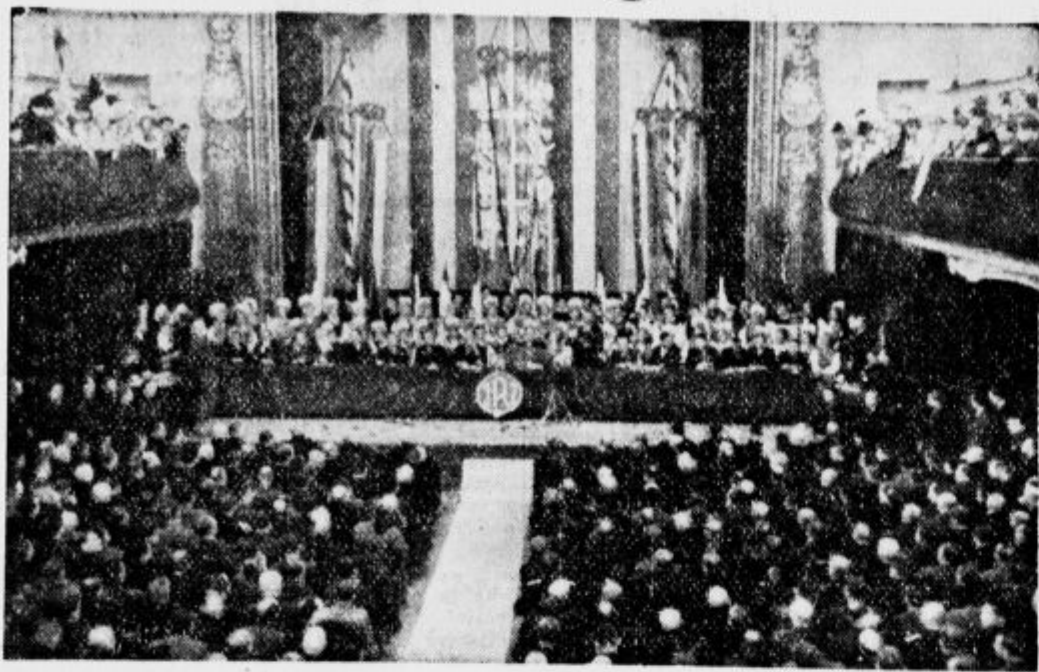
Upokojen je na podlagi § 109. zakona o uradnih pri finančnem ministrstvu Jan Janko, računski inspektor 6. skup.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno z lokalnimi padavinami; topleje.

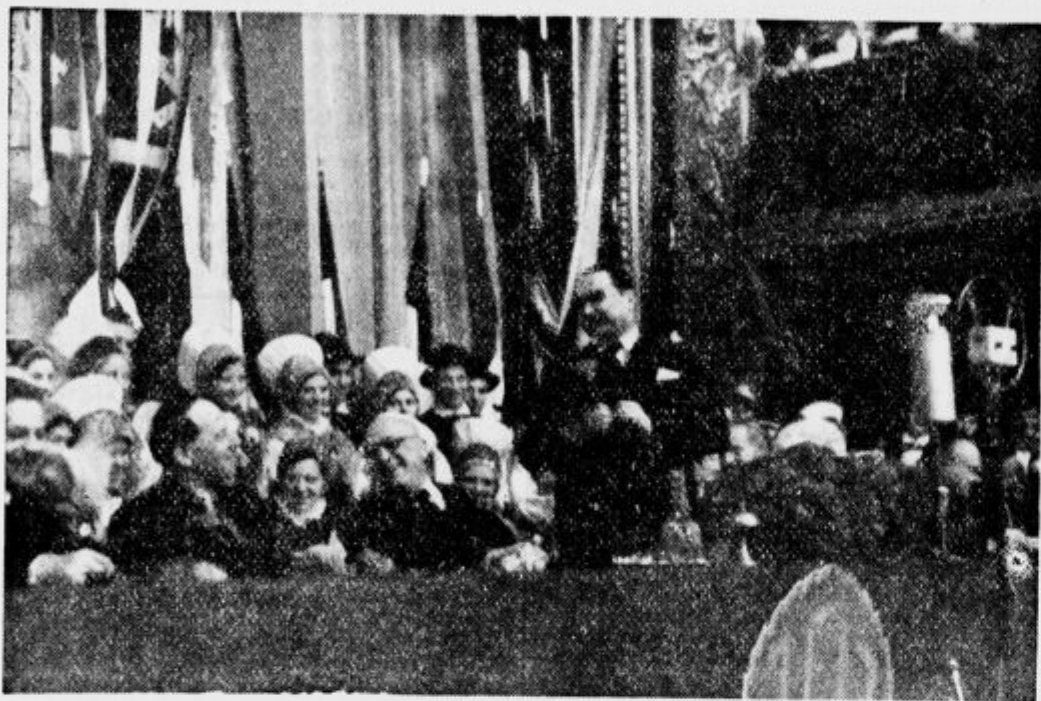
Dunajska vremenska napoved: Nekoliko topleje.

Zemunska vremenska napoved: Topleje bo. Oblačnost se bo povečala tudi na zahodni polovici. Snegilo bo v planinskih predelih. V Podonavju pa bo košava.

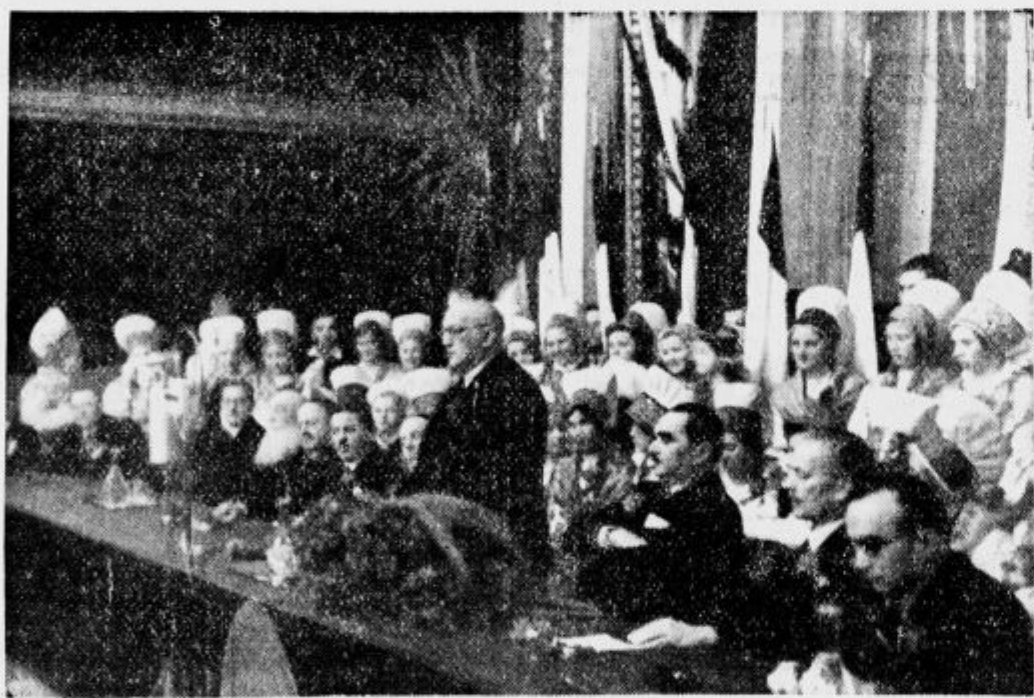
Z mogočnega narodnega tabora v Ljubljani

Pogled na oder v veliki dvorani Uniona.

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović med govorom.

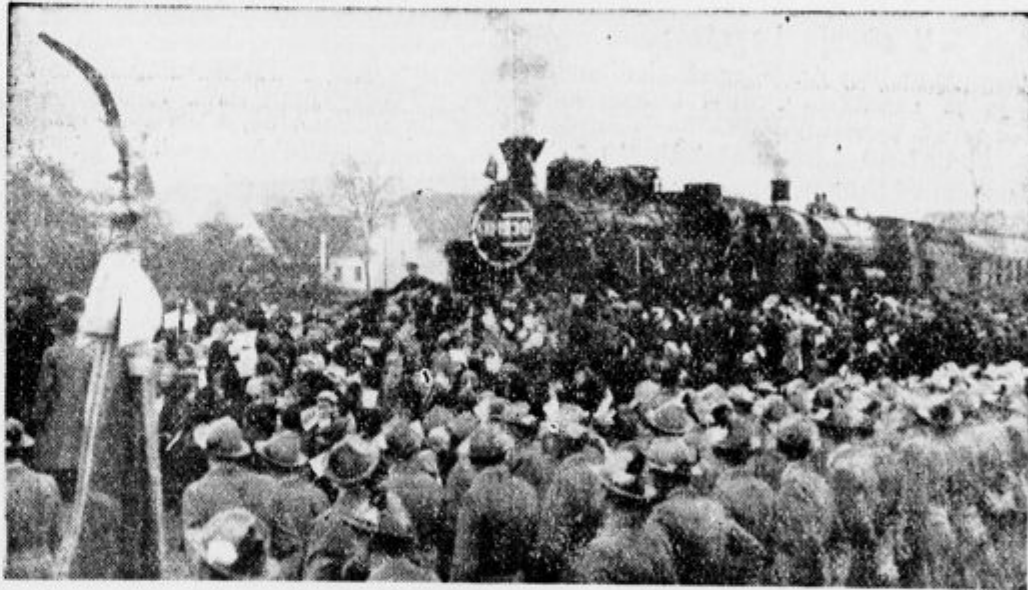
Notranji minister dr. Anton Korošec govori.

Tako so bili natrpani ljudje na Miklošičevi cesti pred Vzajemno posojilnico.

Ugromna ljudska množica na Miklošičevi cesti med Stojadinović-Koroščevim shodom v Unionu. Miklošičeva cesta je bila nabito polna daleč od Uniona proti sodišču, na spodnjem koncu pa skoro do Marijnega trga. Tudi na Marijnem trgu samem so stale množice ljudstva. Na naši sliki vidimo le del teh množic.

Prvi vlak iz Sevnice v Tržišče

Prvi vlak z okrašeno lokomotivo odpelje med velikanskim navdušenjem prebivalstva iz Sevnice proti Tržišču.

Učenka pozdravlja v imenu šolske mladine zastopnike Nj. Vel. kralja, armijskega generala Jurišča Pantelija.

Članica dekliskega krožka izroča predsedniku vlade dr. Stojadinoviću šopek nageljev.

70 letnica slovenskega učenjaka dr. Ivana Regena

Profesor dr. Ivan Regen je obhajal 9. dec. 70 letnico svojega rojstva na Dunaju, sredi neprestnega znanstvenega delovanja kot naravoslovec-biolog svetovnega imena, priklenjen takorekoč noč in dan na preiskovalne priprave lastnega genialnega izuma in lastno-ročne izdelave, pred katerimi so strmeli največji strokovnjaki vseh vret, naravoslovci, fiziologi, elektrotehniki, mehaniki in drugi. Ker se mu je hvala Bogu zdravje sedaj popolnoma povrnilo, deluje na svojih novih bioloških ugotovitvah o glasovih žuželk, tako da v resnici zasluži častni naslov ustanovitelja šole o proučevanju žuželških glasov, katerega so mu priznali tujezemski učenjaki-strokovnjaki že pred leti.

Njegovo življenje je nam dobro znano, je to trnjeva pot slovenskega dijaka od domačih osnovnih šol rojstnega kraja na Trati v Poljanski dolini nad Skofjo Loko, preko ljubljanskih ljudskih razredov in stare klasične gimnazije v Ljubljani, pa še skozi pretrdo borbo na dunajski visoki šoli, brez vsakega imetja in brez vsake stalne materialne opore, vendar pa do polne zmage, t. j. do profesure in doktorata in dalje do kruha in znanstvenega udejstvovanja in končnega svetovnega priznanja na polju najmoderneje živalske fiziologije in biologije.

Jubilantu-rojaku čestitamo tudi ob tej priliki znova prav iskreno in mu želimo še dolgo vrsto delavnih let z novimi uspehi in razkritji življenjskih tajn v prirodoslovju. — Ad multos annos!

Trbovlje

Vsi tisti delavci, ki so bili zaposleni, in ki so se zaposleni pri razširitvi ovinka nad Gaberskem, so vabljeni, da se takoj zglasijo v Društvenem domu pri Jesihu ali pa Dolarju Otonu.

Električno volivno zborovanje sta imela kandidati namestnik Murn in župan pri Sv. Marku. Pod pretvezo, da gre za elektrifikacijo okolice Sv. Marka in Sv. Katarine, sta sklicala sestanek tega dela kmečke okolice Trbovelj, začela pa sta z volivnimi govori, zato sta naletela na ostre ugovore, ki so se slišali ves čas, dokler nista vsa nervozna zaključila svojega sestanka. Zanimivo je bilo, da je Murn zatajil zvezo z dr. Kramerjem, čeprav mu tega ni nihče verjel. Še bolj hitro in neugodno se je končal sestanek pri Stujcu v Knezdolu, kjer so kmetje povedali svojo obsedbo o občinskem gospodarstvu in težavah, ki jih občina dela kmetom. Slave in glasov si na teh sestankih Murn ni pridobil.

Volišča v trboveljski občini bodo na 7 krajih in sicer: 1. na občini za trg Trbovlje in okolico Knezdol, Sv. Planina, Sv. Marko in Ojstrco, 2. volišče v deški šoli v Trbovljah za prebivalce Lok, volivci s črkami A—G, 3. volišče v dekl. šoli v Trbovljah Loke črke H do L, 4. volišče: Loke M do R. To volišče bo v mešč. šoli, a je bilo dosedaj v Delavskem domu. 5. volišče v deški šoli na Vodah za volivce Lok s črkami S do Z, 6. volišče v deklisli šoli na Vodah za volivce iz Retja s črkami A do M in 7. volišče v čakalnici zapadnega obrata za volivce iz Retja s črkami U do Z. Voli se od 7 zjutraj do 6 zvečer. Voli se tako, da vsak javno izjavi na volišču: volim listo dr. Stojadinoviča in kandidata Bitenca.

Machkovi agitatorji. Za zadnji plačilni dan je prišlo z vlakom kar 92 »Dalmatincev«-krošnjarjev. To je bilo pa le sumljivo, in ko so jih oblasti natančneje ogledale, se je izkazalo, da so to politični krošnjari, zato so jih oblasti po isti poti vrnil nazaj, odkoder so prišli — v zadovoljnost vseh Trboveljčanov — tudi opozicionalnih.

Sprejem otvoritvenega vlaka in visokih gostov v Tržišču.

Kako bomo volili v nedeljo Slovenci

Jutri, v nedeljo se bo bila odločilna bitka. Že danes mirno lahko trdimo, da bo zmaga Jugoslovanska radikalna zajednica z državno listo dr. Milana Stojadinovića. Naša zmaga pa mora biti nad vse veličastna, zato bodo vsi pravi Slovenci polnoštevilno šli na volišča in tam glasovali za slovenske kandidate na listi dr. Milana Stojadinovića. Niti en zaveden slovenski volivec ne sme v nedeljo ostati doma, niti en sloveski volivec ne sme glasovati za narodne izkoreninjenke, ki so se zbrali na Mačkovi listi. S seboj na volišče vzemite kakršnokoli legitimacijo, kakor delavsko knjižico, potni list, vojaško knjižico in podobno. Ko boste stopili v glasovalno sobo, morate povedati glasno, da vas slišijo vsi člani volivnega odbora, svoje ime, priimek, poklic in stanovanje tako, kakor ste vpisani v volivni imenik. Nato pa jasno in odločno povejte:

V Ljubljani:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Antona Korošca ter Pavla Masiča.«

V okraju Črnomelj:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Jure Koceta.«

V okraju Kamnik:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Ivana Štreina.«

V okraju Kočevje:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Alojzija Riglerja.«

V okraju Kranj:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Janeza Brodarja.«

V okraju Krško:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Miha Kreka.«

V okraju Litija:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Jožeta Lavriča.«

V okraju Logatec:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Franca Gabrovška.«

V okraju Ljubljana-okolica:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Antona Korošca ter Miloša Stareta.«

V okraju Novo mesto:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Franca Kulovca.«

V okraju Radovljica:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Albina Šmajda.«

V okraju Škofja Loka:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Ivana Dolencea.«

V okraju Brežice:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Josipa Tratnika.«

V okraju Celje:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Alojzija Miheliča.«

V okraju Gornji grad:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Martina Stoblovnika.«

V okraju Dolnja Lendava:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Franca Klara.«

V okraju Konjice:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Sevska Maksima.«

V okraju Laško:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Mirka Bitenea.«

V okraju Ljutomer:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Franca Snoja.«

V okraju Maribor desni breg:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Franca Kobana.«

V okraju Maribor levi breg:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Franja Zebota ter Josipa Špindlerja.«

V okraju Murska Sobota:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Franca Bajleca.«

V okraju Dravograd:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Karla Gajška.«

V okraju Ptuj:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Marka Kranjca.«

V okraju Slovenj Gradec:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata Ivana Teuerschuha.«

V okraju Šmarje:

»Glasujem za listo dr. Milana Stojadinovića in za kandidata dr. Antona Ogrizka.«

Izjava

Podpisani Verk Ivan, posestnik v Tržišču, izjavljam, da nisem nikdar privolil, da bi bil predstavnik dr. Mačkove liste. Za predstavnika so me vpisali brez mojega dovoljenja in proti moji volji.

Tržišče pri Rogaški Slatini, 8. dec. 1938.

Ivan Verk.

Izjava

Na kandidatni listi dr. Mačka, okrajni kandidat Hartman Alojzij, sem določen za namestnika predstavnika na volišču v Črnuem vrhu.

Ker se je to zgodilo brez moje vednosti in proti moji volji, izjavljam, da nisem nikdar pripadal strankam, ki so se zbrale na sedanji dr. Mačkovi listi, ter da ostanem vedno, kot doslej, zvest pristaši JRZ in našega voditelja dr. Korošca. S takimi, ki na ta način love svoje pristaše, pa nočem imeti nikakega opravka.

Črni vrh, dne 7. decembra 1938.

Koprivec Franc.

Izjava

Ker mnogi mislijo, da jaz kandidiram na Ljutičevi listi za ljubljansko okolico, izjavljam, da nisem nikdar dal pristanka za kandidaturu in tudi nisem ničesar podpisal. Volil bom listo dr. Stojadinovića, kandidata dr. Korošca in Masiča.

Franc Zupančič, čevljarski mojster, Ljubljana.

Izjava

Podpisani Martin Kocjan, Mihova, izjavljam, da sem proti moji volji bil predlagan za predstavnika na listi dr. Mačka za kandidata Mesojedca in zato tega zastopstva ne sprejemam.

Mihova, dne 8. decembra 1938.

Kocjan Martin.

Izjava

Podpisani izjavljam, da sem bil predlagan za zastopnika na Mačkovi kandidatni listi proti moji volji in brez mojega privoljenja in zato tega zastopstva ne sprejemam.

V St. Jernej, dne 6. decembra 1938.

Franc Gornik.

Danes premiera velikega češkega filma po duhoviti sodobni komediji Viljema Wernerja

Na ledeni plošči

Poleg drugih priznanih čeških igralcev nastopajo tudi Lida Baarova, Fr. Smolik in znani bivši član ljubljanske drame Zvonimir Rogoz.

Predstave ob 16, 19 in 21.

KINO UNION Telefon 22-21

Mecensko naročilo banske uprave slovenskim likovnim umetnikom

Po svoji osebni iniciativi je razpisal g. ban dr. Marko Natlačen natečaj za napravo monumentalnih slik, ki naj bi krasile reprezentančne prostore v banski palači v Ljubljani. Dve veliki sliki, ki naj predstavljata najmarkantnejše prizore iz slovenske zgodovine, bosta merili vsaka po 7 krat 2 m, dve manjši vsaka po 2 krat 1 m, tri supraportne slike pa imajo izmere po 1.13 krat 1.60 m. Razpis je namenjen le umetnikom, ki so organizirani v Društvu slovenskih likovnih umetnikov. Konkurenčne nagrade in odkupi znašajo 20.500 din. Za dokončno izvršitev vseh del je določen rok enega leta, stroški za napravo slik pa ne smejo presegati vsote 100.000 din.

Ta razpis predstavlja eno največjih naročil, ki jih beleži novejša slovenska umetniška zgodovina.

Koledar

Sobota, 10. decembra: Lavretanska mati božja; Melhiad, papež mučenec.

Nedelja, 11. decembra: Tretja adventna nedelja. Damaz, papež; Hugolin, puščavnik.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes in jutri ob 20. uri

La Habanera (Zarah Leander)
Patrioti (Lida Baarova)

— Podporno društvo za gluho mladičino se iskreno zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, ki so se odzvali naši prošnji in s svojimi darili omogočili lepo Miklavžovo prireditev naši ubogi gluhi mladiči. Malo veselja poznajo ti otroci, ki jim je narava vzela enega najdražjih čutov in ki izhajajo iz najsiromašnejših družin, zato so jim naše Miklavževe prireditve velik praznik, ki ga ne pozabijo vse leto.

— Vreme, Jugoslavija: Prevladuje oblačno vreme po vsej kraljevini, malo jasno na Primorju in tu in tam na severni polovici. Košava v Podonavju. Temperatura se je nekoliko zvišala. Najnižja je zabeležena v Kuprežu —8, najvišja pa v Herceg Novem +14 stopinj. Napoved za danes: Toplejše vreme in nekoliko oblačno. Dež v zahodni polovici. Močna košava v Podonavju.

— Višji tečaj za avtomehanike šoferje. Zveza šoferjev Dravske banovine v Ljubljani bo priredila višji tehnični šoli v Ljubljani. Na tem tečaju se bo poučevalo podrobno o tehniki vseh vrst eksplozivnih motorjev in k njim pripadajočih predmetov. V

višji tečaj se sprejemajo avtomehanike šoferji, v prvi vrsti člani zveze in nečlani, v kolikor bo prostora, ter bo vpis vsako nedeljo med 10 in 12 dopoldne v društvenem lokalu Ljubljana, Gosposvet-ska cesta (pri Levu), kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila. Zadnji termin vpisovanja je 19. decembra t. l.

SVICARSKÉ URE, zlatina, briljanti pri ČUDEN, Prošernova ulica 1.

— Zveza šoferjev dravske banovine sporoča vsem stanovskim tovarišem, ki hočejo pri plačilu banovinske takse doseči ugodnost, ki jo pravilnik nudi poklicnim šoferjem (vozačem), da morajo vložiti na kraljevo bansko upravo odd. VII. prošnjo, kolikavno z banovinskim kolekom 10 din. Prošnja mora biti vložena do plačilnega roka te takse, t. j. najkasneje do 28. februarja vsakega leta. Kr. banska uprava bo vse prošnje, ki bi bile brez zadostne utemeljitve vložene po tem roku, zavrnila. Tovarišem, katerim je banaka uprava znano banovinsko takso (za leto 1938) že priznala, prošnji za znižanje takse ni treba vlagati, ampak se jim znižana banovinska taksa odmeri na osnovi prvega odloka banke uprave. V registru voznikov izkaznice se bo pri vsakem vozaču (poklicnem šoferju), ki plačuje znano banovinsko takso, zabeležila tudi številka odloka, s katerim mu je banska uprava to ugodnost priznala. Banaka uprava je dala vsem okrajnim načelnikom in policiji navodila, da se pri odmeri banovinske takse in izdaje novih voznikov izkaznic, ravna po teh navodilih. Vse one poklicne šoferje, kateri še ne uživajo te ugodnosti, pozivamo, da se zgledajo pri Zvezi šoferjev dravske banovine v Ljubljani, kjer dobijo vzorec, kako je treba izpolniti polj za prošnjo do olajšave pri ban-ski upravi. Da pa ne bodo imeli neprilike z letočo

Kino Sloga

Telefon 27-30

ob 16, 19 in 21 uri

Rezervirajte vstopnice!

Splošno priznanje ob-

činstva je, da je film

izredno umetnina filmskega ustvarjanja slavne

Ta film mora videti vsakdo!

Tango noturno

Pole Negri

Nova socialna ustanova v Ljubljani

Danes ob 12.30 je g. župan dr. Juro Adlešič v navzočnosti mestnega socialnega odbora, članic in članov Vrhovnega socialnega sveta mesta Ljubljane, združenih dobrodelnih organizacij in društev ter množice revežev v ogromnih prostorih stare cukrarne na Poljanskem nasipu odprl nov mestni zavod za najrevnejše, namreč kuhinjo s prenočišči, ogrevalnico in zasilnimi stanovanji. V jedilnici je g. župan dr. Adlešič ogovoril goste, nato so si udeleženci pod vodstvom predsednika

mestnega socialnega odbora g. kanonika dr. Tomaža Klinarja ogledali velikanske prostore v treh nadstropjih tega spomina polnega poslopja. Vsi so občudovali smoteno ureditev ter hvalili naglo rešitev perečega socialnega vprašanja s tem človekoljubnim zavodom, ki je tako zgodaj dozorel plod odlično uspele vsesvetske akcije. Po ogledu so gostje z reveži vred v jedilnici sedli za mize ter se prepričali o zdravi, tečni in izdatni hrani, ki jo bo kuhinja nudila revežem brezplačno, enako pa tudi zavetje in prenočišče ter začasno stanovanje. Pri otvoritvi je bil navzoč tudi lastnik poslopja g. Franc Urbanc, šef tvrdke Feliks Urbanc v Ljubljani, ki je pridobit-nim krogom dal najlepši zgled s tem, da je z izredno nizko najemnino bednemu ljubljanskemu prebivalstvu omogočil ta zavod.

Izjava

Določen sem za predstavnika ali namestnika na kandidatni listi dr. Mačka na volišču v Sorici, okr. kandidatu Komaru.

Ker pa nisem na to nikoli in nikomur pristal, tega imenovanja ne priznam!

Zgornja Sorica, dne 7. decembra 1938.

Pfeifer Janez,

posestnik, Zg. Sorica 23.

Izjava

Podpisani Kolar Koloman, poljedelec v Črenovcih št. 163, sem zvedel, da sem določen za predstavnika liste združene opozicije na volišču v Črenovcih in sicer za kand. Muhviča.

S tem izjavljam, da se je to zgodilo brez moje vednosti in pristanka in da predstavnika ne sprejemam.

V Črenovcih, dne 8. decembra 1938.

Kolar Koloman.

Danes premiera!

Pustolovni vefilm iz vi-

teških dni franc. revolucije...

Kralj pustolovcev

v glavnih vlogah:

RONALD COLMAN — FRANCES DEE

Film o pesniku in pustolovcu, ki je ljubil dve ženi: ponosno in krasno princeso in izgubljenko...

Ogorčena borba pariškega ljudstva za svobodo in vsakdanji kruh...

Film je poln humorja, cinizma in komičnih zapletiljav!

KINO MATICA Danes ob 16, 19. in 21. uri

Dopolnilo: **Navajski otok** in njih običaji v naravnih barvah! Nov zvočni tednik!

Ježov – odstavljen

Šef boljševiške tajne policije ni izpolnil Stalinovih upov. — V Ukrajini so zaprli tri generale, ker so delovali za neodvisno Ukrajino

Varšava, 9. dec. TG. Iz Moskve poročajo, da je v službenem listu izšla kratka vest, da je dosednji komisar za notranje zadeve in šef tajne policije Ježov zna lastno prošnjo iz zdravstvenih razlogov odstopil in da je bil imenovan na manj zaposleno mesto komisarja za rečni promet. Komisar za notranje zadeve in šef tajne policije je postal Lavrencij Beriza (?), ki je svoje posle že prevzel.

Ježov je bil na čelu tajne policije dve leti, ko je zamenjal zaradi veleizdajstva in korupcije ustreljenega Jagoda. Star nosi njegov dveletni režim pečat najbolj strašnega delovanja tajne policije. Pod njegovim vodstvom so bili organizirani znani veleprocesi proti bivšim boljševiškim glavam: državnikom, generalom, diplomatom, pod njegovim vodstvom so bila izvedena najstrašnejša »čiščenje« v državni upravi in v armadi, pod njegovim vodstvom je tajna policija razvila brez dvoma najbolj krvavo delavnost v vseh 20 letih obstoja sovjetske države. Da se Ježov ni umaknil sam, je razumljivo. Star je komaj 43 let, torej v najlepši moški dobi. Da bi bil odstavljen zaradi nesposobnosti tudi ni verjetno, saj je služil režimu, kakor noben drug njegov predhodnik. Tudi miline mu ne morejo očitati. Prav tako uspehov ne, saj je dvignil grmade ustreljenih žrtev režima in strahotne višine in zanesel strah med najvišje predstavnike režima. Ježova so odstavili zato, ker njegov način zatiranja »izdajalcev, špijonov, saboterjev« ni prinesel tistih učinkov, kot jih je Stalin pričakoval, in se je le izkazalo, da so se tla boljševiškega režima čedalje bolj tresla, čim huje je razhajala tajna policija pod vodstvom Ježova. Ježovu tudi očitajo, da ni pravočasno odkril Blücherjeve zarote v Sibiriji. Naslednik Je-

žova je Georgijaneč, torej rojak Stalinov. Je sedaj 40 let star in ima za seboj že »odlično kariero«. Posebno se je obnesel kot moskovski guverner v Tiflisu v Georgiji, ko je prelivl kri po mili volji, ker mu je bilo naročeno, da mora »očistiti« kavkaško pokrajino. V stranki uživa sloves, da je skrajno spreten in brez vsakega obzira, neizprosno, trd, neumljen. Beriza se je v Moskvi pojavil spomladi, ko je moral v ječi Lubianki izpolniti neko tajinstveno dolžnost in so se že takrat spraševali, čemu je bil določen Beriza in ne Ježov. Iz »odstopa« Ježovo je razvidno, da se je že takrat Ježov nahajal v nemilosti, ki je sedaj prišla do polnega izbruha.

Pariz, 9. dec. Agencija Fournier poroča iz Moskve o razlogih, zakaj je Ježov padel v nemilost. Vzroki za to so sledeči:

1) Odločen nastop Vorosilova pri Stalinu zaradi aretacij častnikov sovjetske kopne in pomorske sile;

2) veliko število protestov zaradi aretacij v masah v stranki in Kominterni;

3) stališče GPU do generala Blücherja, ki ga je Ježov obtožil, da je bil na čelu zarotnikov proti Stalinu;

4) vmešavanje Ježova v zunanje politične zadeve;

5) pritožbe številnih diplomatov zaradi nadzorstva ruskih poslaništev v inozemstvu po GPU;

6) borba Ježova proti Molotovu, Vorosilovu in Litvinovu.

Tudi komisar za poštni promet, ki je z Ježovim igral veliko vlogo v GPU, je odstavljen s svojega mesta.

Maršal Blücher in ostali generali bodo verjetno amnestirani in rehabilitirani.

Karpatska Ukrajina se organizira

Ostre besede predsednika Vološina proti Poljski

Praga, 9. dec. b. Iz Usta poročajo, da sta prišla včeraj v Berlin ministri podkarpatske vlade G. Revaj in šef tiska iste vlade dr. Kamariński. Ministrski predsednik Vološin je izjavil, da bo sedaj lahko vlada Podkarpatske Rusije šla mirno na delo, da ustvari svoj program. Simpatije za vseslovensko idejo so se razblijale v nič, ko smo videli, kako je slovenska sosedja v za nas najbolj kritičnih časih paktirala z neslovenskim sosedom. Mi smo lahko Nemčiji hvaležni, da nismo zopet prišli v suženjstvo. Upamo, da nas bo sedaj naša slovenska sosedja pustila na miru, da lahko uživamo svojo svobodo. Tudi Romuniji smo hvaležni, ker smo od nje dobili potrebno hrano za vse leto.

Praga, 9. dec. b. Iz političnih krogov se čuje, da je vlada že izdelala deklaracijo, ki jo bo predsednik Beran prebral v terek na seji parlamenta. Pretežni del deklaracije se bo bavil z gospodarskimi vprašanji in vprašanjem političnih beguncev iz zasedenega področja. Število beguncev iz sudetako-nemškega področja znaša 130.000 in se bo povečalo še na 200 do 250.000. Zaradi tega je tudi vlada odredila svoje stališče do drugih oblasti, zlasti pa napram Židom.

Chust, 9. dec. AA. Havas: Karpatsko-ukrajinska vlada se sedaj pogaja z madžarsko vlado za vrnitev 8 občin z ukrajinskimi prebivalstvom, ki jih je zasedla Madžarska. Za te občine bi vlada v Chustu vrnila 2 občini, kjer žive Madžari. V teku so tudi pogajanja za redni železniški promet na progi Bolok—Košice, ki so sedaj na Madžarskem. Brzovlak med Chustom in Slovaško bo namreč moral voziti skozi madžarsko ozemlje. Redni železniški promet na tej progi se bo začel 10. t. m.

Praga, 9. dec. AA. ČTK: Včeraj je bilo v Pragi pod pokroviteljstvom karpatsko-ukrajinske vlade slovensa seja, katero je organizirala sekcija prve osrednje ukrajinske organizacije v zvezi z narodnim svetom v Pragi. Na zborovanju so proslavili avtonomijo Karpatske Ukrajine. Za otvoritev svečanosti je bila služba božja v grško-katoliški cerkvi v Pragi. Zborovanja se je udeležil tudi karpatsko-ukrajinski minister Revaj, ki se je prisotnim zahvalil za prišerni sprejem, katerega je bil deležen kot predsednik karpatsko-ukrajinske vlade. Na kratko je razložil zgodovino nedavnih dogodkov, ki so pripeljali do avtonomije Karpatske Ukrajine.

Gibanje je zajelo tudi Ukrajince v Sovjetiji

Moskva, 9. dec. c. Dopolnili tujih letov poročajo, da se je tudi med Ukrajinci v sovjetski Rusiji začelo gibanje za avtonomijo. Ukrajinci zahtevajo odcepitev od sovjetske Rusije, vj Ukrajinci pa naj si nato ustvarijo svojo samostojno in neodvisno narodnostno državo.

V to narodnostno državo Ukrajincev bi se naj vključili Ukrajinci iz sovjetske Rusije, iz Poljske in pa Ukrajinci iz Podkarpatske Ukrajine, ki že imajo svojo avtonomijo v okviru češkoslovaške republike.

Ker se je to ukrajinsko vprašanje sprožilo sedaj skoraj istočasno na Poljskem in v Rusiji, menijo, da je vse delo Ukrajincev za svobodo že zelo organizirano in da mora za tem stati neka zelo močna skupina.

Iz Moskve poročajo, da so bili trije generali rdeče armade, ki ima svoje posadke v Ukrajini, aretirani. Z njimi vred je bil zaprtih še 40 drugih višjih častnikov. Vsi se nahajajo v kijevskih ječah. Imena generalov so: Tarašinski, Mihajlov in Tasanko. Obtožba proti njim pravi, da so »vzdrževali zveze z Ukrajinci in Karpatski Ukrajinci, kjer je v Chustu sedež organizacije za osvoboditev Ukrajincev izpod boljševiškega jarma«. Tudi poveljnik armadnega zbora v Kijevu general Timošenko je bil premeščen drugam. Posadka v Kijevu je bila popolnoma zamenjana in so prišli v Kijev kavkaški polki. Predsednik ukrajinske vlade Korniš pa je bil umorjen. Hišna preiskava pri generalu Mihajlovu je baje dognala, da je imel pri sebi 150.000 dolarjev, ki jih je sprejel od »neke zapadne velesile«. Odkrita je bila tudi pisemska pošta z dotično državo. Moskovska vlada je na podlagi zaplenjenega gradiva vložila protest pri dotični vladi.

Poljski Ukrajinci zahtevajo samoupravo

Varšava, 9. dec. c. V poljskem sejmju so danes ukrajinski poslanci vložili senzacionalen predlog, v katerem zahtevajo, da naj se da Ukrajincem na Poljskem avtonomijo.

V svojem predlogu pravijo ukrajinski zastopniki, da živi na Poljskem strnjeno 7 milijonov Ukrajincev. Poljska vlada naj da tem Ukrajincem avtonomijo, in sicer avtonomno vladati, ki bo imela svoj avtonomni deležni zbor z zakonodajnimi pra-

vicami. Člani ukrajinske avtonomne vlade bi bili obenem člani varšavske vlade z istimi pravicami kot ostali poljski ministri.

V vsej javnosti je ta korak ukrajinskega parlamentarnega zastopstva vzbudil izredno pozornost.

Nemški petrolejski vod skozi ČSR

Praga, 9. dec. b. »Večera«, večerno glasilo agrarnega »Venkova« poroča, da namerava Nemčija postaviti skozi Češkoslovaško in Karpatsko Ukrajino velik petrolejski vod, ki jo namerava zvezati z Romunijo in Šlezijo. Po tej cevi bi Nemčija dobivala potrebno množino petroleja.

Opozorilo odjemalcem z dežele!

„ROŽA“ cvetličarna

Ljubljana, Franciškanska 3, nasproti hotela Union

Poročni šopki od din 35— dalje, venci od din 50— dalje. Kličite telefon št. 31-74!

V Franciji in Italiji demonstrirajo drug proti drugemu

Proti Italiji

Pariz, 9. dec. c. Danes so dijaki zapet korakali v sprejedu po ulicah in vzklíkali proti italijanskim zahtevam. Vzklíkali so tudi »Sicilijo Franciji!«

Pariz, 9. dec. b. Na demonstracije dijakov v Napulju in drugih italijanskih mestih, kjer so Italijani manifestirali za priključitev Tunisa, Korzike in Nice k Italiji, so odgovorili včeraj pariški dijaki in mladina na zelo humorističen način. Tisoče in tisoče dijakov je korakalo po Quartier Latin in so vzklíkali: »Benetec Francozom! Italijo Korzikancem! Vezuv Francozom!«

Tunis, 9. dec. b. »Times« poroča, da je vlada poslala več oddelkov mobilne garde v Tunis za vzdrževanje miru in reda. Čete so prišlele v Tunis ponoči. Oblasti delajo vse, da preprečijo nevarne incidente. Včeraj je bilo aretiranih 20 oseb. Širijo se tudi govorice, da so italijanske čete v pokretu, vendar pa doslej ni bilo mogoče dobiti potrditve te vesti.

Tunis, 9. nov. b. »Exchange Telegraph« poroča, da je bil včeraj v Tunisu dan nepopisnega vznemirjenja. Okrog palače generalnega guvernerja so bili zbrani močni oddelki mobilne garde, ki so razganjali ljudstvo. Novi generalni guverner, La Bonne, je storil izredne ukrepe, da prepreči demonstracije. Glavni urednik italijanskega lista »Unione« je bil aretiran včeraj popoldne, ker so našli pri njem velik fašistični znak. Zaradi slinih prekrškov je bilo aretiranih še mnogo drugih oseb. Aretiran je bil tudi neki trgovec s klobuki v Tunisu, ki je znan kot hud sovražnik Francije. Snoči je vznemirjena množica raztrgala veliko zeleno zastavo, za katero pa so pozneje ugotovili, da ni bila italijanska, marveč brazilijska. Okrog zgradbe italijanskega generalnega konzulata so postavljeni odri in delavci se sedaj trudijo, da odstranijo nečisto črnih, zelenih in rdečih madežev, ki so jih napravili demonstranti z raznimi tuši.

Proti Franciji

Rim, 9. dec. c. Po ulicah je danes zopet korakalo več sto dijakov, ki so vzklíkali »Tunis, Korzika« in zahtevali zadoščenje za demonstracije v Franciji in Tunisu.

Rim, 9. dec. b. Kot odgovor na protitalijanske demonstracije so priredili Italijani v Tripolisu protifrancoske demonstracije. Italijanski listi poudarjajo, da v teh demonstracijah, v katerih niso sodelovali samo Italijani, temveč tudi Arabci, ni bilo storjenega ničesar, kar bi se lahko smatralo kot provokacija. Demonstranti so bili tako disciplinirani, da jim niti na misel ni prišlo, da bi napadli francoski konzulat in policiji sploh ni bilo treba intervenirati.

Rim, 9. dec. b. V teku včerajšnjega dne so se ponovile dijaške demonstracije proti Franciji. Na skoraj vseh italijanskih univerzah so bila danes protestna zborovanja dijakov. Na teh zborovanjih so dijaki pozivali vlado, naj spravi do izraza prirodne težnje Italije.

Rim, 9. dec. b. Zaradi številnih protitalijanskih demonstracij v Tunisu in na Korziki, ki so končno dovedle do šaljivih dijaških demonstracij v Parizu, Grenoblu in drugih francoskih mestih, napoveduje italijanski tisk, da bo zaradi žalitev Italija zahtevala odločno zadoščenje pri francoski

KOŽA,
MEHKA KOT ŽAMET,
TO BO VAŠE
PLAČILO!

Ce ji boste privoščili
hranilno Solea-kremo.

»Ameriška os« proti osi Italija-Nemčija-Japonska

Amerika se organizira za boj proti totalitarnim državam

London, 9. decembra, TG. V Londonu z veliko pozornostjo zasledujejo razvoj vseameriške konference v Limi, ki se je udeležuje 21 držav iz severne, srednje in južne Amerike. V Londonu so na merodajnih mestih mnenja, da gre za poskus ustanovitve »ameriške ose«, ki bi odgovarjala »osi Rim-Berlin-Tokio«. Do sedaj so se male srednje in južnoameriške republike vedno zoperstavljale sodelovanju z veliko severno-ameriško sestro, ker so se bale, da bi jih v sodelovanju pogotnila. Toda sedaj so se prepričale, da jim prihajajo od drugod nova veliko večja nevarnost. Tako je Nemčija že prekosila Zedinjene države severne Amerike kot izvoznica iz Brazilije, in brazilska vlada se sprašuje, kam bo to pripeljalo, ko ima že sedaj velike težave z nemškimi manjšinami. Italija kot trgovec z južno Ameriko nikakor ne zaostaja za Nemci. Japonsko tekmovanje na gospodarskem polju pa je v zadnjih 5 letih zelo naraslo. Vzporedno z gospodarskim prodiranjem pa gre tudi kulturno prodiranje, ki je kvarno demokratični miselnosti ameriških držav. Kongres v Limi bo to vprašanje in vseh podrobnostih proučil in bo sprejel tudi potrebne sklepe, da se prodiranje totalitarnih držav, to je Italije, Nemčije in Japonske na ameriškem ozemlju zaustavi. V Londonu bi bili takšnemu razvoju zelo naklonjeni, ker se lepo ujema z okvirom gospodarskega sodelovanja med Zedinjenimi državami severne Amerike in angleškim imperijem, kot ga je ustanovila nedavno podpisana trgovska pogodba, ki je v svojem bistvu tudi naperjena proti prevelikemu gospodarskemu razmahu Nemčije, Italije in Japonske.

V svojem govoru, ki ga je imel v sredo zvečer na radiu, je zunanji minister Hull rekel sledeče:

Zdi se, da obstoje tri skupine važnih vprašanj, s katerimi se bo bavila sedanja konferenca. Prva skupina se tiče naporov, ki so bili storjeni za zagotovitev svetovnega miru ter vsebuje v zvezi s tem tudi

ohranitev naših ameriških ustanov ter našega načina mednarodnih odnosov, ki sloni na miroljubnem reševanju vseh mednarodnih sporov. Druga skupina je gospodarsko sodelovanje, ki naj zagotovi blagostanje vseh narodov v obeh Amerikah. Moje mišljenje, ki se mi vsak dan bolj potrjuje, je, da je gospodarska oborožitev osnovni predpogoj za politično utrjenost in za povrnitev na mednarodne stike, ki stoje na spoštovanju zakonov, reda in pogodb. Ameriške republike ne zahtevajo, da bi samo v svojih mejah reševale gospodarska vprašanja. One priznavajo skupno medsebojno odvisnost vseh narodov v vseh osnovnih vprašanjih, ter žele, da bi vse države na svetu prevzele tista načela, katera so osvojile same. Hull je nazadnje izrazil željo, da bi se učvrstile zveze med narodi in bi tako postale učinkovite sile v svetovnih odnosih.

New York, 9. decembra. AA. Stefani: Iz Mexice poročajo, da je vlada podpisala pogodbo, s katero odstopa Nemčiji znatne količine bencina v zameno za blago in stroje, katerih je Nemčija poslala v Mehiko za 17 milijonov dolarjev. Z drugo pogodbo pa se uvaja preskrbovanje nemške mornarice z mehiškimi rudninskimi olji v letu 1939 v skupni vrednosti 80 milijonov dolarjev.

Anglija kolonij ne bo odstopila

Rim, 9. nov. b. »United Press« poroča, da označujejo poluradni italijanski krogi izjavo britanskega ministra za kolonije g. MacDonald, ki jo je dal v poslanski zbornici v zadevi kolonij, kot kršitev monakovskega sporazuma. Ti krogi poudarjajo, da je bilo v Monakovem sklenjenju, da se izvrši teritorialna revizija na miren način, takšnega stališča pa MacDonald ni zavzel. (MacDonald je namreč v četrtlet zvečer slovesno izjavil, da ne pozna v Angliji odgovornega državnika, ki bi mogel predlagati, da naj angleška vlada odstopi najmanjši košek kolonij, ki so pod njeno upravo. — Op. ur)

Južnoafriški vojni minister zapušča Evropo »s strahom v srcu«

London, 9. dec. AA. Reuter: Preden je s parnikom odpotoval v Južno Afriko, je vojni minister južnoafriške zveze Pirow izjavil, da se zahvaljuje angleški vladi za njeno velikodušno podporo pri ugotovitvi narodne obrambe za južnoafriško zvezo. Nato pa je še dodal:

Kljub komentarjem o moji izjavi, ki so izšli v raznih listih, zapuščam Evropo ne da bi se otresel vtisa strahu v mojem srcu. Edini žarek upanja vidim v tem, da se Chamberlain silno trudi, da bi ohranil mir. Njegov nadčloveški uspeh v Monakovem mi daje toliko poguma, da lahko že verujem, da bomo razčistili tudi sedanjí položaj. Priznati moram tudi, da je Chamberlain popustil v vsem, kar je bilo mogoče popustiti in kar so pametni ljudje sploh mogli pričakovati, zdaj pa je na drugi strani udeležencem Monakovskega sporazuma potrebno, da store nekaj podobnega.

Palestina

London, 9. dec. AA. Reuter: V lordski zbornici se je včeraj razvila razprava o palestinskem vprašanju. Govoril je tudi lord Duferin, državni podtajnik v ministrstvu za kolonije. Odločno je zanikal govorice, češ da je vlada po nepotrebnem načela vprašanje o delitvi Palestine. Vlada je to storila v prepričanju, ker je mislila, da bosta obe stranki sprejeli ta predlog, ker ne bi razmišljali, če je ta rešitev pravična ali ne. Toda misel na delitev Palestine je morala biti opuščena, ker ni odgovarjala razpoloženju ljudstva v Palestini. Vendar pa so se je nekateri paprijeli kot politične parole.

»Mi imamo v svojem programu najširše samouprave kot temelj za ureditev našega notranjega življenja in javne uprave. Široka narodna samouprava je naš ideal in mi smo prepričani, da bo kmalu ustvarjena ter bo zadovoljila i Srbe i Hrvate i Slovence ter vse dele naše Jugoslavije!«

(Iz govora predsednika vlade dr. Stojadinoviča na ljubljanskem shodu dne 8. decembra 1938.)

Teror v Zagrebu

Belgrad, 9. dec. AA. Teroristično dejanje levičarjev v Zagrebu. Snoči ob 19.30 je v Zagrebu v Gajevi ulici 28 eksplozirala nek zavoj napolnjen z eksplozivno snovjo. Zavoj je bil postavljen na oknu v prvem nadstropju hiše, kjer so prostori jugoslovanskega ljudskega gibanja »Zbor«, akademske menze »Samopomoč« in prostori »Jadranske straze«. Ob eksploziji je bila hudo ranjena 14letna služkinja v menzi Anka Gal. Dekle so takoj prepeljali v bolnišnico, pa je na poškodbah umrla. Takoj je bila uvedena preiskava in po prvih rezultatih se je ugotovilo, da je zločin izvršila neka skupina levičarskih in ekstremno usmerjenih mladencev.

Dr. Mačku v album!
Roke proč od naše zemlje!

Ljubljanske novice

Člani JRZ v Ljubljani!

Jutri jutraj, takoj ob sedmih, stopite na volišča in storite svojo dolžnost! Nato pa smatrate za svojo člansko nalogo, da se stavite na razpolago volivnim pisarnam in da vse storite, da bo zmaga v Ljubljani prodorna in prepričevalna! — Mestno tajništvo JRZ.

Volivne pisarne JRZ v Ljubljani

se nahajajo jutri na sledečih krajih: Za 1. volišče pri Carmanu Francu, Vodnikova 211 (in ne v restavraciji Carman, kakor so bili volivci 1. volišča pomotoma obveščeni). — Za 2. volišče pri g. Kopaču Stanku, Vodnikova 198. — Za 3., 4. in 5. volišče pri g. Filaču Jožetu, Gasilska 19. — Za 6. volišče v Mavričevi dvorani, Trstenjakova ul. — Za 7. in 8. volišče v gostilni g. Fortune na Vodovodni cesti. — Za 9. volišče v Mavričevi dvorani, Trstenjakova ul. — Za 10. in 11. volišče pri g. Jakliču Ladu, Koroševa 19. — Za 12. volišče v gostilni Pečar v Kerkovi ulici. — Za 13. volišče v gostilni Svetel v Bohoričevi ul. — Za 14. volišče v gostilni pri Majarončevu, Štajmerjeva ul. — Za 15. volišče v hiši na Vidovdanski c. 16. — Za 16. volišče v Akademskem domu na Miklošičevi c. — Za 19. volišče vpisarni g. Adamiča na Gosposvetski c. 7. — Za 20 in 21. volišče v Zadrugi kleti (I. Del. konsumno društvo). — Za 22. volišče v gostilni Usenik na Borštnikovem trgu. — Za 23. volišče v gostilni »Pri Katerci« v Rožni dolini. — Za 24. in 25. volišče v gostilni Pavli na Glinah. — Za 26. volišče v gostilni Oblak. — Za 27. volišče v gostilni Usenik na Borštnikovem trgu. — Za 28. in 29. volišče v Prosvetnem domu v Trnovem. — Za 30. volišče v gostilni Steiner na Opekarski cesti. — Za 31. volišče v hiši Privoz 16. — Za 32. volišče v kavarni Vospersnik na Starem trgu 34. — Za 33. volišče v vrtnem salonu restavracije Klemenčič na Kerkovem trgu 11. — Za 34. volišče v gostilni Zajc Milice, Poljanska c. 11. — Za 35. volišče v gostilni Filipovič na Ambroževem trgu 1. — Za 36. volišče v gostilni Rozman v Povšetovi 55. — Za 37. volišče v gostilni Marenč, Dolenjska cesta 20. — Za 38. volišče v hiši g. Modica Antona, Izanska cesta 299. — Za 39. volišče v Rokodelskem domu na Komenskega cesti.

Pozivamo vse naše volivce, da se jutri zanesljivo tako pred kot po volitvi zgledajo v pristojnih volivnih pisarnah.

Film »Jugoslavija včeraj in danes« se bo predvajal brezplačno v kinih Union, Matica in Sloga ob 6 zvečer

Izjava

Spoštovani gospod dr. Ivan Stanovnik!

Danes sem prejel pismo, v katerem me obveščate, da naj se zgledam v Vaši pisarni, da dobim volivni imenik.

Trdno sem prepričan, da ste se zmotili, ker jaz nisem bil pri Vas nikdar na kakem sestanku in me tudi nihče ni na kak sestanek vabil. Tudi me ni nikdo vprašal, če hočem biti predstavnik Vaše liste, katere tudi videl nisem, ker se za njo ne zanimam.

Ker se nisem nikdar z nikomur pogovarjal in zato še manj privolil, da bi bil predstavnik Vaše liste, prosim, da me pustite v bodoče zopet popolnoma v miru. Prosim Vas, da v bodoče pisma frankirate, da ne bodo ljudje zaradi Vas globo plačevali, kar se je na žalost tudi meni zgodilo.

Medven Alojzij I. r.,
viš. stražnik v p., Dimičeva ul. 8.

Izjava

Podpisni sem prejel od dr. I. Stanovnika obvestilo, da sem imenovan za predstavnika njegove kandidature na Mačkovi listi. Javno izjavljam, da mi taka služba ni bila ponudena, da je ne bi sprejel in da je tudi naknadno ne sprejemam, ker sem za politično slogu med Slovenci in sem zato pristaž dr. Korošca.

Izjava

Podpisani sem danes prejel od dr. Ivana Stanovnika, Mačkovega kandidata v Ljubljani, pismo, s katerim me poziva, naj se kot predstavnik njegove liste zgledam v njegovi odgovorni pisarni. Izjavljam, da me dr. Stanovnik o svoji nameri, da me postavi za predstavnika svoje liste, doslej ni nikdar obvestil, ter je vse to storil samovoljno. Jaz sem vodja akcijskega odbora Jugoslovanske radikalne zajednice za 37. volišče v Ljubljani. G. dr. Stanovnik naj bo prepričan, da bom v tem svojstvu storil vse, da na tem volišču on ne bo dobil glasov.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1938.
Lukner Franc I. r., klepar, Galjeva 9.

1 Volivni odbori — pozor! Prvi seestanek volivnih odborov je v soboto, dne 10. decembra 1938 ob 3 popoldne v poslojpu, določenem za glasovanje, nakar se opozirajo predsedniki volivnih odborov, njihovi namestniki, člani volivnih odborov, njihovi namestniki, predstavniki kandidatnih list in njihovi namestniki.

1 Pogreba s soprota g. Franca Vrečarja, upok. policijskega nadzornika, se udeležijo člani križarske moške kongregacije dane, v soboto popoldne

»Mi vemo zelo dobro, da državni uradniki in uslužbenci niso zadostno plačani, mi vemo prav dobro, da jim je treba povečati plače, njim, pa tudi nekaterim stariim upokojencem. Mi se na tem poprišču trudimo in se bomo trudili še vnaprej, kolikor bomo mogli. Nedavno smo rešili vprašanje invalidov in vprašanje prostovoljcev, rešili pa smo tudi vprašanje kmetskih dolgov in obnove zadrugištva, pa bomo tudi vnaprej v zaporedni vrsti rešili še druga vprašanja.«

(Iz govora predsednika vlade dr. Stojadinoviča na ljubljanskem shodu dne 8. decembra 1938.)

ob dveh, z zastavo. Sprevod pojde izpred žalnega doma, Rožna dolina c. IV-12, na viško pokopališče. Sveta maša zadušnica se opravi za pokoj njegove duše v ponedeljek jutraj ob 6 v družbeni cerkvi pri Križankah.

1 V cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku bodo jutri slovesnosti v čast blaženih Marij Mazzarello, ki je s sv. Janezom Boskom soustanoviteljica Hčere Marije Pomočnice, in ki jo je sv. oče 20. novembra t. l. prištel med blažene. Ob 6 bo pridiga in sv. maša z ljudskim petjem pred izpostavljenim Najsvetejšim, ob 7 sv. maša s skupnim sv. obhajilom gojencev, ob 8 tiha sv. maša s krutko pridigo, ob pol 9 pridiga in sv. maša z ljudskim petjem pred izpostavljenim Najsvetejšim, ob pol 10 slavnostna pridiga, ki jo bo imel g. Janko Cegnar, župnik v Trnovem, nato slovesna sv. maša. Popoldne ob pol 4 slovesne večerice: najprej pridiga prevzvišene g. škofa dr. Gregorija Rožmana, nato pete litanije, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. Po večernih darovanjeh za Hčere Marije Pomočnice na Slovenskem. Ob 5 v zavodski dvorani akademija v čast novi blaženi. Ker vozi tramvaj že do Rakovnika, bo vsak še rajši prišel na te slovesnosti.

— Pri korpulentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katera se uporablja brez posebne dijetle. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

1 Društvo slovenskih književnikov bo v nedeljo, dne 11. t. m. ob 11 popoldne položilo venec na grob Ivan Cankarja pri Sv. Križu za 20. letnico njegove smrti.

1 Združenje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana, priredi predavanje o sodobnih postopkih pri varenju železniških tračnic, ki bo v ponedeljek 12. decembra ob 25 v novi društveni predavalnici na Kongresnem trgu 1/1. (poslojpu Kazine). Predaval bo g. inž. Leo Knez iz Ruš. Sklopične slike. Vabimo člane in vse, ki se zanimajo.

1 V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani, pri frančiškanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar Fr. P. Zajec, torej ne več na Starem trou. Samo kvalitetna optika.

Gledališče

Drama: Sobota, 10. decembra: »Potopljeni svet«. Red A. — Nedelja, 11. decembra ob 20: »Trideset sekund ljubezni«. Izven. Znižane cene. — Ponedeljek, 12. decembra: Zaprt. — Torek, 13. decembra: Zaprt. — Sreda, 14. decembra: »Žene na Niskavoturiju«. Red Sreda.

Opera: Sobota, 10. decembra: »Roxy«. Izven. Znižane cene. — Nedelja, 11. decembra: »Prodana nevesta«. Izven. Znižane cene. — Ponedeljek, 12. decembra: Zaprt. — Torek, 13. decembra: Zaprt. (Ge-

Kaj bomo storili invalidi?

Ali bomo 11. decembra volili Mačka ali vlado?

Prejeli smo tale dopis od invalida:

Kako so postopali z nami, ki smo bili graditelji sedanjih svobode in pustili tudi svoje zdravje zanjo. Zakon iz leta 1929 je kar po vrsti kosil invalide, tako kot nas so kosile v vojni naporih strojne puške in granate.

Vseskozi od leta, ko je bil ta zakon uzakonjen, smo se morali boriti, da dosežemo nazaj svoje pravice, kajti mi smo jih zaslužili s prelivanjem krvi. Strašno smo se čutili užaljene, ko smo kar po vrsti prejeli odločbe od invalidskega sodišča, da se nam invalidnina ne prizna.

Prosil smo ter hodili k našim organizacijam in tam iskali pomoči, da bi dosegli nazaj, vse to je bilo zaman, ni šlo z glavo skozi zid, tako so nam tajniki na naših organizacijah pripovedovali, tudi tolžili so nas: saj bode prišli boljši časi.

Kako smo bili že presenečeni, ko je bil imenovan za ministra socialne politike g. Pucelj. Rekli smo: Sedaj bo kmalu za naj bolje. Pretekli pa so meseci in leta, Pucelj je zapustil ministrski stolček, naš zakon pa je ostal nespremenjen. Zopet novi minister dr. Novak iz Ljubljane, tudi ta je zapustil mesto brez vsakih naših sprememb. Zadnji bivši ban dr. Marušič popolnoma smo bili uverjeni ter upali, da bo on izpostavljal nam saj nekoliko zboljšanja. A vsi naši upi so padli z vsemi tremi slovenskimi ministri socialne politike v Donavo ter se potopili na dno.

Tudi nam vojnimi žrtvam je zasijala nova svoboda, začeli so se zbirati razni podatki pri naših organizacijah, kot priprave za nov invalidski zakon. Ze v letu 1936 je sedanja vlada sporazumno s sedanjim ministrom Dragišo Cvetkovičem izdala uredbo, s katero je dobilo nazaj svoje pravice veliko številno invalidov in vojnih vdov v državi.

Čitali smo v dnevnih časopisih kakor tudi v našem listu »Vojni invalidi«, da se dela za nas nov invalidski zakon. Res smo težko in z veliko nestrpnostjo pričakovali dneva, da bo objavljen. Ko je bila razpuščena narodna skupščina in razpisane volitve za 11. decembra, smo si mislili, da nam je zakon zopet ušel za drugo jesen.

Ponedeljski Slovenec ob 21. novembra ter drugi listi pa so nam prinesli ta naš zaželeni zakon, ki nam ga je naklonila sedanja vlada sporazumno z našo organizacijo.

Invalidi kakor tudi vaši sinovi, ki imajo volivno pravico, ter vojni vdovi sinovi, ki imate volivno pravico, ali boste glasovali na dan volitev, dne 11. decembra za kandidate na Mačkovi listi ter s tem glasovanjem zatajili svoje pravice, ki ste si jih pridobili s prelivanjem krvi za domovino in svobodo? Ali boste dali glasove tistim voditeljem, ki so vas tako nesramno ponižali in vam tako škodovali, da ste bili od leta 1929 brez invalidske podpore? Vsi invalidi rečimo na dan volitev vsakemu agitatorju Mačkovih kandidatov: Ne maram izdati svojih ponovno zadobljenih pravic! Preveč je bilo truda in naporov, da sem to dobil nazaj. Vi niste naši prijatelji, pač pa ste naši škodov-

Upokojencem!

Bliža se 11. december. Živo si predstavimo, kako je bilo takrat, ko so nas vladali JNSarji. Parkojnino smo dobivali vedno 20—25 dni prepozno. Vedno so nam dolgovali skoraj celo mesečno plačo, mi pa smo morali izhajati kakor amo vedeli in znali. Zato se zbudi upokojenec, in tudi ti aktivni državni uslužbenec, ker tudi ti prideš danes ali jutri za nami. Tudi ti ne boš zadovoljen čakati po mesec dni na že zasluženi denar.

Zato vsi navolišče, kjer bomo oddali svoj glas našemu rojaku in poštenjaku dr. Korošču na dr. Stojadinovičev list!

neralka). — Sreda, 14. septembra: »Jolanta«. Gianni Schicchi. Premiera. Premierski abonma.

Prireditve in zabave

Frančiškanska prosveta M. O. v Ljubljani uprizori v nedeljo 11. decembra ob 8 zvečer ob 20 letnici smrti Ivana Cankarja njegovo dramo v 3 dejanjih »Jakob Ruda« v režiji Milana Skrbinška. Uvodno besedo govori dr. P. Roman Tominec. Vstopnice od 4 do 10 dinarjev v pisarni Pax et bonum v frančiškanski pasaji. Člani popust.

Drevi ob 7 bo v Hubadovi dvorani poslojpa Glasbene Matice spominška ura ob 20. obletnici smrti Ivana Cankarja. Je to interni nastop gojencev prof. Šestovega oddelka drž. konservatorija ter so na sporedu poleg uvodne besede nekatere deklamacije ter prizor iz II. dejanja »Pohujšanja v dolini šentflorjanski«.

Glas se širi MOTOHOVA KAVA je najboljša.

Vodnikov trg 5 tel. 25-77 Krekov trg 11 tel. 23-48

Sestanki

Društvo Dečji in materinski dom kraljice Marije v Ljubljani ima svoj redni letni zbor v sredo, dne 28. decembra 1938 ob 17 popoldne v Ljubljani, Lipičeva ulica št. 6, z običajnim dnevnim redom.

Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 18. t. m. ob 8 jutraj v Sokolski dvorani na Taboru. — Odbor.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakartič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78.

Poizvedovanja

Najdena je bila zlata ovratna verižica s križcem in se dobi pri Francu Kumerju, Slomškova ulica 17, pri mestni elektrarni.

Kamniki

Prvovrstno primorsko črtno točijo pri Šafarju.

»Socialno« delovanje »socialističnega« kandidata Kako je »Delavska politika« leta 1935 obojala protidelavsko delovanje dr. Kramerja

Ista »Delavska politika«, ki danes dela za »socialističnega« kandidata dr. Kramerja, je leta 1935 o njem takole pisala.

G. dr. Kramer ima silno delikaten posel. On namreč lovi z avtomobilom po Ljubljani in okolici stavkoke za »Jutrovo« tiskarno. — Nadalje skrbi napredna gospoda za izučevanje novih stroj-

Nimam miru, moram dati v javnost. Kupil sem zimsko suknjo in obleko, pomislite, oboje me je stalo samo Din 780—, nad vse sem zadovoljen, kaj mislite kje?

ANVLANA GLAVNE POŠTE, LJUBLJANA TIVAR OBLEKE: NASPROTI

Preklie

Podpisani Černič Franc iz Sp. Vodal s tem preklujem, da bi bil predstavnik Mačkove liste v občini Tržišče, ker sem prišel na to listo proti moji volji in proti mojemu prepričanju. Volivcem priporočam dr. Korošca.

V Tržišču, dne 6. decembra 1938.

Černič Franc.

Preklie

Podpisani Pernovšek Jožef iz Velikega vrha s tem preklujem, da bi bil namestnik predstavnika Mačkove liste v občini Tržišče, ker sem prišel na to listo proti moji volji in proti mojemu prepričanju. Volivcem priporočam dr. Korošca.

Tržišče, dne 6. decembra 1938.

Jože Pernovšek.

Jesenice

Ves nakit za božično drevesce vam nudi po ugodni ceni trgovina Krekov dom.

Oglasi v Slovencu imajo za Jesenice popoln uspeh posebno za Božič in Novo leto. Vse oglase in naročila za »Slovenca«, »Slovenski dom« »Domoljuba« in »Bogoljuba« sprejema podružnica »Slovenca« na Jesenicah, Krekov dom.

nih stavev in je v te svrhe v nekih kinematografih organizirala posebne tečaje za izurjenje akademikov v tipkanju na tastaturi stavnega stroja. Gojenje štrajkbreherstva smatra najbrž za moralno vzgojo naraščaja. — Siljenje delavcev, ki naj padejo svojim kolegom v hrbet, je za gotovo gospodo, ki je v politiki (n. pr. proti Pribečiču) že večkrat kaj takega storila tako samo ob sebi razumljiva zadeva, da bi človek od nje kaj drugega sploh ne mogel pričakovati. Le naprej, gospoda, po tej poti!

»Jutra in Slovenskega naroda nič ne moti, da danes udari po delavstvu in da se jutri zopet razpiše za delavstvo. Kakor jima kašel O konferenci, ki je razpravljala o nevarnostih, ki prete rudarjem, je napisalo »Jutra« celo stran z debelimi naslovi in podnaslovi. Če bi bil položaj obraten, bi bilo pisanje »Jutra« mnogo skromnejše in debelo bi bile tiskane le zasluge ministra dr. Kramerja. — Delavstvo, ki trezno in razsodno preproja tako pisanje meščanskega tiska, seveda prav dobro razume »kam pes taco molli«. To delavstvo danes takim krokodilovim solzam nič več ne verjame. Zlasti jim ne verjame, ker se je krokodilski značaj v dovolj jasni luči pokazal pri sporu grafičnega delavstva, ki ga je Narodna tiskarna poglala v borbo in proti kateremu je streljalo zlasti »Jutra« in njegov sorodnik »Slovenski narod«. Zadržanje tega časopisa pri sporu z grafičnim delavstvom je dovolj jasno pokazalo, kako gospodje tam okoli resnično čutijo za delavstvo in koliko jim je do njega. Vsi se motijo, če mislijo, da se bo lahko stara komedija nadaljevala, da bodo lahko še nadalje besedili o delavskih interesih in razpravljali o socialnih potrebah, z denjani pa delali tako, kakor bo kazalo njihovim lastnim interesom. Gre jim le za politične pozicije in za nič drugega.«

Markisti: so vse to že pozabili, ko se družijo z najhujšim nasprotnikom delavstva proti vladi, ki je dala socialne zakone in delavstvo zaščitila! Saj se danes isti dr. Kramer tudi vozi z avtomobilom in prav tako lov politične stavkoke, ki naj bi slovenskemu narodu in njegovemu delovnemu ljudstvu škodili v hrbet, da ga hlapčevsko zaslužijo. Delavci ne bomo pozabili gosposde, s katero so se zvezali dosežani socialisti. Zato bodo zaupali le ljudem, ki so nam dali socialne zakone, po katerih so mogli boljši življenjski pogoji in ki so zaščitili delavske interese po kolektivnih pogodbah.

Dne 11. decembra bomo delavci pokazali, da smo zreli in razsodni ljudje, ki bomo sodili po delih, ne pa po praznih besedah, in dali zaupanje tistim ljudem, ki ga res zaslužijo.

Mačkovski kandidati žanjejo vihar

Te zadnje dni je mačkovsko gibanje na Slovenskem dobilo nauk, kako slovensko ljudstvo v resnici misli o tem. Ze pred volitvami je Slovenec izrekel svojo sodbo. Naj navedemo le nekaj krajev, kjer so mačkovski kandidati morali pobirati šila in kopita ter oditi, ker jih ljudje niso hoteli poslušati. Slovensko ljudstvo po svoji zdravi pameti in po skušnjah iz leta 1920 ve, kaj mora storiti, kadar prihaja k njemu kdo v tuji službi za tuje interese.

Mačkovski kandidat za kočevski okraj g. Arko je v četrtke zvečer hotel prirediti volivni shod v Kompoljah. Med povabljenimi je bilo tudi nekaj pristašev JRZ, ki so začeli kandidata spraševati, nakar so postali kandidatu nadležni celo tisti, ki je mislil, da so čisto njegovi. Vsi skupaj so začeli klicati dr. Korošcu. Medtem je po cesti zunaj prišla večja skupina fantov, ki je klicanje dr. Korošču poprijela, nakar je vse manifestiralo dr. Korošču. Kandidat pa se je odpeljal v Struge, odkoder se je kmalu vrnil.

Na Kozarjah pri Dobrovi je imel sila kratek shod kandidat mačkovske fronte g. Pavšič. Ljudje so zapeli »Hej Slovenec«, nakar je moral tudi kandidat vstati, potem pa je odšel svojo pot. — V Malem Mlačevem je v soboto zvečer bil mačkovski shod, ki so se nanj pripeljali kar štirje govorniki. Ti pa so bili močno razočarani, ko so našli le štiri poslušalce, nakar je bilo »shodac« kaj kmalu konec. — V kranjskem okraju mačkovski kandidati nikjer nimajo sreče. Eden izmed gospodov je že v Bitnjah imel smolo. Tudi v Cerkljah, na Primskem, na Visokem so morali mačkovi videti, da je povsod mnogo več pristašev JRZ kakor pa mač-

kovev. V sredo zvečer je g. Križnar hotel imeti shod na Bregu pri Kranju. Ko pa je videl, da so na shodu skoraj sami njegovi nasprotniki, je odšel. V četrtke zvečer je g. Križnar še enkrat poskusil svojo srečo v družbi g. dr. Mohoriča. Toda ljudje so tega gospoda vprašali, kako more on, veliki avtomobilist, kandidirati na listi skupaj z največjim centralistom. Gospod kandidat je začel nekaj razlagati, da dr. Kramar ne bo imel največje besede v skupščini, nakar so mu ljudje začeli ugovarjati. In gospod kandidat je odšel pri zadnjih vratih iz dvorane v svoj avtomobil.

Zadnji shodi pred volitvami

Belgrad, 9. dec. m. Čim bolj se bliža volivni dan, tem večja je aktivnost političnih ljudi. Ministri in voditelji JRZ so neumarno na delu med narodom. Tako je imel danes bivši minister dr. Behmen shod v okraju Visoko, minister Džordžević v okraju Počane, med tem ko se je vrnil davi minister Magarašević iz svojega okraja Rume, v katerem je imel več shodov.

Ze tretja pošiljka zimskih sukenj, sedaj po znižanih cenah, od cenenih do najfinejših
**TIVAR OBLEKE
NASPROTI GLAVNE POŠTE, LJUBLJANA**